

REFERAT |KRS| Formannskapet (2015-2019) d. 28-09-2016

Mødedato Onsdag d. 28. september 2016 kl. 09:00

Mødested Formannskapssalen

Indholdsfortegnelse

Program for møtet.....	3
Godkjenning av protokoll fra formannskapets møte 07.09.16.....	6
Handlingsplan for psykisk helsearbeid 2015 - 2019. Svar på oversendelsesforslag.....	8
Søknad om gratis kjernetid i SFO.....	12
Høringsuttalelse – Oppfølging av forslag i Primærhelsemeldingen og Oppgavemeldingen mv.....	18
Uttalelse til høring om nye oppgaver til større kommuner.....	27
Kommunedelplan for Kvadraturen og Vestre havn, del 1 - endring av gatebruksplan.....	37
Forslag til ny kommunelov.....	42
Forslag til møteprogram for bystyret, formannskapet og kommunalutvalget 2017.....	48

Punkt 97/16: Program for møtet

MØTEINNKALLING TIL FORMANNSKAPET

Dato: 28.09.2016 kl. 09.00

Sted: Bydelsbesøk Ytre Vågsbygd / Formannskapssalen

Innkalling gjelder bare medlemmer. Varamedlemmer møter etter særskilt innkalling.

Forfall medels snarest til Formannskapssekretæren tlf 38 24 34 79 / 98 28 79 38

PROGRAM FOR MØTET:

Formannskapets bydelsbesøk til Ytre Vågsbygd:

Kl. 08:45	Oppmøte rådhuset
Kl. 09:00	Avreise med buss til Voiebyen skole, avd. Torkelsmyra Guide på bussen: Normann Liene
Kl. 10:00	Ankomst Voiebyen skole, avd. Torkelsmyra. Kaffe, mingling
Kl. 10:10	Velkommen ved rektor Ragnhild N. Topstad
Kl. 10:15	Kulturelt innslag
Kl. 10:25	Demografi mm ved rådgiver Per Gunnar Uberg
Kl. 10:35	Skoler og barnehager i bydelen ved repr. for rektorer/barnehagestyrere
Kl. 10:45	Hvordan er det å være barn og ungdom i Ytre Vågsbygd? ved skoleelever fra elevrådene
Kl. 10:55	Hvordan er det å være pensjonist i Ytre Vågsbygd? ved Trine Liene og Turid Rokkones
Kl. 11:05	Benstrekk
Kl. 11:10	Velforeningenes viktigste aktiviteter og saker
Kl. 11:20	Fritidsklubben / grendehusets aktiviteter
Kl. 11:25	Menighetens aktiviteter
Kl. 11:30	Samtale med ordføreren
Kl. 12:10	Avslutning
Kl. 12:15	Retur til rådhuset
Kl. 12:30	Behandling av sakskart

SAKSKART			Side
97/16	201600006-80	Program for møtet	1
98/16	201600006-79	<u>Formannskapssak:</u> Godkjenning av protokoll fra formannskapets møte 07.09.16	3
		Sektor 2 – Oppvekst:	
99/16	201506354-8	<u>Formannskapssak:</u> Handlingsplan for psykisk helsearbeid 2015 - 2019. Svar på oversendelsesforslag.	3
100/16	201604150-1	<u>Formannskapssak:</u> Søknad om gratis kjernetid i SFO	3
		Sektor 3 – Helse- og sosial:	
101/16	201607286-2	<u>Formannskapssak:</u> Høringsuttalelse – Oppfølging av forslag i Primærhelsemeldingen og Oppgavemeldingen mv.	3
		Sektor 5 – Teknisk:	
102/16	201606960-4	<u>Formannskapssak:</u> Uttalelse til høring om nye oppgaver til større kommuner	3
103/16	201514353-14	<u>Bystyresak:</u> Kommunedelplan for Kvadraturen og Vestre havn, del 1 - endring av gatebruksplan. Fastsettelse av planprogram.	3
		Sektor 6 – Organisasjon:	
104/16	201604348-3	<u>Formannskapssak:</u> Forslag til ny kommunelov	3
105/16	201611217-1	<u>Bystyresak:</u> Forslag til møteprogram for bystyret, formannskapet og kommunalutvalget 2017	3

Harald Furre
ordfører
(sign.)

Punkt 98/16: Godkjenning av protokoll fra formannskapets møte 07.09.16

Bilag

Protokoll Formannskapet 07.09 .16.docx

Dato 20. september 2016
Saksnr.: 201600006-79
Saksbehandler Anne Lise Holand Aabø

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
28.09.2016

Godkjenning av protokoll fra formannskapets møte 07.09.16

Forslag til vedtak

[Formannskapet godkjenner protokoll fra formannskapets møte 07.09.16.](#)

Tor Sommerseth
Rådmann

Anne Lise Holand Aabø
Formannskapssekretær

Vedlegg:
Protokoll fra formannskapets møte 07.09.16

Punkt 99/16: Handlingsplan for psykisk helsearbeid 2015 - 2019. Svar på oversendelsesforslag.

Bilag

Vedtak OPPVEK, 30082016, Sak 48/16, Handlingsplan for psykisk helsearbeid 2015 - 2019. Svar på oversendelsesforslag.

Vedtak HELSOS, 27092016, Sak 43/16, Handlingsplan for psykisk helsearbeid 2015 - 2019. Svar på oversendelsesforslag.

Vedtak OPPVEK, 30082016, Sak 48/16, Handlingsplan for psykisk helsearbeid 2015 - 2019. Svar på oversendelsesforslag.

Vedtak HELSOS, 27092016, Sak 43/16, Handlingsplan for psykisk helsearbeid 2015 - 2019. Svar på oversendelsesforslag.

Dato 10. juni 2016
Saksnr.: 201506354-8
Saksbehandler Svein Ove Ueland

Saksgang

Oppvekststyret
Helse- og sosialstyret
Formannskapet

Møtedato

30.08.2016
27.09.2016
28.09.2016

Handlingsplan for psykisk helsearbeid 2015 - 2019. Svar på oversendelsesforslag.

Sammendrag

I forbindelse med bystyre sak 180/15 vedr Handlingsplan for Psykisk helsearbeid i Kristiansand kommune 2015-2019 ble følgende oversendelsesforslag vedtatt: «Det vurderes å innføre et prøveprosjekt for å implementere psykoedukasjon i skolen som et ledd i tidlig innsats, og som supplement til FLIK og KID kurs»

Det programmet som vurderes som mest hensiktsmessig for utprøving i Kristiansand Kommune er «psykologisk førstehjelp». Programmet retter seg mot barn/unge alder 8-18. ABUP/SSHF er i ferd med å avslutte en pilotstudie for bruk av «psykologisk førstehjelp» på bl.a to skoler Kristiansand kommune. ABUP jobber også med å utvikle nettbaserte redskap i tilknytning til «psykologisk førstehjelp» inkludert en digital læringsmodul for lærere.

Oppvekstdirektøren vil gjennomgå erfaringen fra pilotprosjektet sammen med ABUP/SSHF. På bakgrunn av dette vil oppvekstdirektøren i samarbeid med skolehelsetjenesten vurdere hvordan psykologisk førstehjelp kan inkluderes i skolene.

Forslag til vedtak

Formannskapet tar saken til orientering

Tor Sommerseth
Rådmann

Arild Rekve / Wenche P Dehli
Oppvekstdirektør / Helse- og sosialdirektør

Vedlegg:

https://www.utdanningsforbundet.no/upload/Tidsskrifter/Bedre%20Skole/BS_1_2014/BS-0114-WEB_Klomsten.pdf

<https://helsedirektoratet.no/Documents/Psykisk%20helse/L%C3%A6ring.%20l%C3%A6ringsmilj%C3%B8%20og%20psykisk%20helse.pdf>

https://www.ungsinn.no/post_tiltak/psykologisk-forstehjelp/

Bakgrunn for saken

I forbindelse med bystyre sak 180/15 vedr Handlingsplan for Psykisk helsearbeid i Kristiansand kommune 2015-2019 ble følgende oversendelsesforslag vedtatt:

«Det vurderes å innføre et prøveprosjekt for å implementere psykoedukasjon i skolen som et ledd i tidlig innsats, og som supplement til FLIK og KID kurs»

Psykoedukasjon er et begrep som er knyttet til terapeutisk behandling, som oftest brukt i forbindelse med å gi pasienter og pårørende kunnskap om en gitt (psykisk) lidelse. Psykoedukative metoder kan sammenfattes som all form for strukturert behandling som omfatter kunnskapsformidling til pasient og pårørende, problemløsning av atferdsproblem, familiestøtte og krisehåndtering o.l.

Etter avklaringer med forslagsstiller forstås oversendelsesforslaget som et forslag om å implementere et program for kunnskapsformidling om psykisk helse i skolen. Dette er en sak som har vært fremmet nasjonalt av flere interessegrupper, bl.a gjennom kampanjen «Boken som mangler» i 2015 hvor Elevorganisasjonen, Lektorlaget, Mental Helse Ungdom, Rådet for psykisk helse, Psykiaterforeningen og Psykologforeningen stod bak oppropet.

I Meld. St. 28 (2015–2016): *Fag – Fordypning – Forståelse — En fornyelse av Kunnskapsløftet blir* det tydeliggjort at folkehelse og livsmestring er ett av tre tverrfaglige tema i skolen. (De to andre er demokrati og medborgerskap og bærekraftig utvikling)

Det er utviklet ulike programmer som setter fokus på psykisk helse og livsmestring i skoler og barnehager. Eksempler på slike programmer er «Zippys venner», «Steg for steg» og «Psykologisk førstehjelp». Disse programmene har primært et forebyggende og normalutviklingsperspektiv, i motsetning til KID kurs og liknende som er et terapeutisk program for behandling av lettere psykiske lidelser.

Det programmet som vurderes som mest hensiktsmessig for utprøving i Kristiansand Kommune er «psykologisk førstehjelp». Programmet retter seg mot barn/unge alder 8-18. Verktøyet er utformet som et skrin og skal lære barn og ungdom enkle selvhjelpsteknikker. Det er barnepsykologspesialist Solfrid Raknes som har utviklet skrinet i samarbeid med sentrale fagfolk innen det norske psykisk-helsevernmiljøet.

Skolehelsetjenesten i Kristiansand Kommune benytter allerede dette verktøyet, og helsesøstre er kurset i programmet og kan være en ressurs inn i skolens undervisningsopplegg. Det kan benyttes i ulike sammenhenger, både i selvhjelpsøyemed, som redskap for foreldre og i undervisning i skolen om psykisk helse. Flere kommuner har implementert dette som en del av undervisning i skolen.

ABUP/SSHF er i ferd med å avslutte en pilotstudie for bruk av «psykologisk førstehjelp» på bl.a to skoler Kristiansand kommune, og verktøyet vil allerede være kjent for mange fagfolk og personell i skolen. ABUP jobber også med å utvikle nettbaserte redskap i tilknytning til «psykologisk førstehjelp» inkludert en digital læringsmodul for lærere. Verktøyet dekker et stort spenn i alder og temaer. Materialet er lett tilgjengelig for alle, det kan kjøpes på www.gyldendal.no og det er tilgjengelig opplæringsfilmer på youtube. Verktøyet er relativt nytt (2010) og det foreligger derfor ikke noen omfattende effektstudier. Det er pågående forskning i Norge og på www.ungsinn.no ble tiltaket i 2013 vurdert som følger « *Tiltaket Psykologi førstehjelp er godt beskrevet og metodene som benyttes er forankret i allment akseptert teori. Fordi det ikke foreligger studier på tiltakets effekt, klassifiseres tiltaket som et sannsynlig virksomt tiltak på evidensnivå 2.* »

Oppvekstdirektørens vurdering:

ABUP/SSHF's pilotprosjekt «psykologisk førstehjelp» oppfattes å ivareta intensjonen i oversendelsesforslaget. Oppvekstdirektøren vil gjennomgå erfaringen fra pilotprosjektet sammen med ABUP/SSHF. På bakgrunn av dette vil oppvekstdirektøren i samarbeid med skolehelsetjenesten vurdere hvordan psykologisk førstehjelp kan inkluderes i skolene.

Punkt 100/16: Søknad om gratis kjernetid i SFO

Bilag

Vedtak OPPVEK, 20092016, Sak 56/16, Søknad om gratis kjernetid i SFO

Vedtak OPPVEK, 20092016, Sak 56/16, Søknad om gratis kjernetid i SFO

Dato 26. april 2016
Saksnr.: 201604150-1
Saksbehandler Grete Olsen

Saksgang
Oppvekststyret
Formannskapet

Møtedato
20.09.2016
28.09.2016

Søknad om gratis kjernetid i SFO

Sammendrag

Bystyret vedtok 16.12.15 at det skulle tas initiativ overfor Staten slik at Kristiansand kan fungere som forsøkskommune for gratis SFO på kommunenivå med nasjonale prosjektmidler, slik enkeltskoler i Oslo har gjort det på skolenivå.

Det beklages at saken er besvart seint.

Forsøket i Oslo ble satt i gang på bakgrunn av Stortingsmelding 6 (2012-2013) En helhetlig integreringspolitikk. Mangfold og fellesskap. Det resulterte bl.a. i at Regjeringen ønsket å prøve ut om elever som deltar i aktivitetsskole får bedre forutsetninger for å lykkes i skolen.

Mortensrud skole prøver ut gratis kjernetid i aktivitetsskolen (tilsvarende SFO). Kjernetiden er fra skoleslutt til kl. 16. Deltakelse i aktivitetsskolen skal styrke elevenes språkferdigheter. Oppslutningen om aktivitetsskolen har økt fra 23 til 91 %. Forsøket som støttes med statlige midler varer fram til 2017.

For å finansiere et lignende forsøk i alle skolefritidsordningene i Kristiansand anslås kostnaden å bli 46 mill. kr. årlig. Det er ikke signaler om ytterligere statlig satsing på lignende tiltak. Oslo utvider nå tilbudet om gratis kjernetid til å omfatte 35 skoler i noen bydeler.

I Kristiansand koster en full plass månedlig 2.818 kr. Det er ingen inntektsgradering. Det fører til at elever som antas å ha stor nytte av tilbudet ikke får gå på SFO. Det er en av de største utfordringene i SFO i Kristiansand.

Forslag til vedtak

1. Det søkes om nasjonale prosjektmidler til gratis kjernetid i SFO. Hvis søknaden avslåes vurderes andre tiltak for å øke bruken av SFO for familier med svak økonomi.

Tor Sommerseth
Rådmann

Arild Rekve
Oppvekstdirektør

Vedlegg: Ingen

Bakgrunn for saken

Bystyrevedtak

Ved behandling av Handlingsprogrammet 2016-19 vedtok Bystyret 16. desember 2015:

Bystyret ber om at det tas initiativ overfor Staten slik at Kristiansand kan fungere som forsøkskommune for gratis SFO på kommunenivå med nasjonale prosjektmidler, slik enkeltskoler i Oslo har gjort det på skolenivå. (52/1)

I **NOU 2010:7 Mangfold og mestring**, anbefalte Østbergutvalget en gratis skolefritidsordning for alle elever, alternativt at oppholdsbetalingen bør senkes atskillig. Utvalget begrunnet dette med at et gratis tilbud om skolefritidsordning vil motvirke segregering av familier i en vanskelig økonomisk situasjon og bidra til et større mangfold blant elever i skolefritidsordningen. Utvalget påpekte også at kunnskapsgrunnlaget om læringsmiljø for minoritetsspråklige barn er for svakt, og at det er behov for mer kunnskap på dette feltet (NOU 2010:7).

Stortingsmelding 6 (2012-2013): En helhetlig integreringspolitikk

Innvandring har bidratt til at Norge har fått en mer mangfoldig befolkning. Meldingen handler om muligheter og utfordringer som følger med å være et land og samfunn med innvandring. Meldingen presenterer prinsipper og rammer for framtidens politikk for mangfold og fellesskap, og gir en helhetlig framstilling av regjeringens integreringspolitikk.

Regjeringen vil også prøve ut et begrenset forsøk med å øke deltakelsen i skolefritidsordningen. Forsøket gjennomføres som én gratis deltids skolefritidsordning for elever på 1.- 4. trinn på en skole, som en del av Oslo Sør-satsningen.

Forsøket gjennomføres ved **Mortensrud skole** i Oslo. Hensikten er å prøve ut om deltagelse i Aktivitetsskolen/SFO kan legge til rette for at elever får bedre forutsetninger for å lykkes i skolen. Skolen tilbyr gratis aktivitetsskole hver skoledag etter undervisningstid og frem til kl. 16.00 og to dager i skolens hele ferieuken. I tillegg er det sterkt reduserte takster på heldagsplass. En heldagsplass koster inntil 923 kr. per måned. Forsøket startet i 2013 og vil vare ut skoleåret 2016/2017.

I tråd med Oslo kommunens rammeplan for Aktivitetsskolen skal forsøket gi flere barn tilgang til en alternativ læringsarena som understøtter skolens arbeid med elevenes faglige, sosiale og personlige utvikling. Målet er at deltagelse blant elevene er på linje med gjennomsnittlig deltagelse i Oslo. Aktivitetsskolen Mortensrud skal tilby mange morsomme og varierte opplevelser gjennom lek og læring. Det skal tilbys mer tid til norsk og naturfag.

I 2013 gikk 28 % av småskoleelevne på Aktivitetsskolen. 2 år senere deltok 91 %. Gjennomsnittstallet for deltagelse på Aktivitetsskolen i Oslo er 70 %.

Det er et overordnet mål at elever og foresatte gjennom samordning av skole, Aktivitetsskolen, leksehjelp og fritid opplever at tilbudet legger til rette for og støtter opp om den enkelte elevs læring og utvikling. Aktivitetsskolen er en betydningsfull arena for utvikling av sosial kompetanse og allsidige ferdigheter i samhandling med andre i ulike situasjoner. Sosial kompetanse og språklige ferdigheter fremmes kontinuerlig gjennom varierte aktiviteter og mestringsopplevelser. Aktivitetsskolen er en sentral arena for progresjon av språklige ferdigheter. Daglige aktiviteter og lek gir elevene konkrete opplevelser som grunnlag for kommunikasjon, utvikling av begreper og ferdigheter i å kunne uttrykke følelser og meninger. Aktivitetsskolen er en viktig alternativ læringsarena

for videreutvikling av de grunnleggende ferdighetene. Utprøving og utforskning samt samtaler om fellesopplevelser gir innsikt, økt ordforråd og kunnskap om logiske sammenhenger. Aktivitetsskolen skal gi omsorg gjennom å skape trygghet, trivsel, toleranse og tilhørighet for alle elever i ordningen. Elever gis omsorg ved å få varierte utfordringer og meningsfulle aktiviteter. God omsorg styrker elevenes forutsetninger for å utvikle tillit til seg selv og andre.

Proba samfunnsanalyse gjennomfører på oppdrag for Utdanningsdirektoratet en evaluering i forsøksperioden av tilbudet på Mortensrud skole. De skriver:

«Den foreløpige analysen vi har gjort av endringer i andelen elever som skårer under bekymringsgrensen på kartleggingsprøver i lesing og regning viser at utviklingen i lese- og skriveferdigheter grovt sett har fulgt utviklingen ved de andre skolene i samme skolegruppe, mens utviklingen i regneferdigheter har vært bedre. Vi har imidlertid ikke grunnlag for å konkludere med at forsøket med gratis deltids plass har hatt positiv effekt på regneferdigheter eller ikke har hatt effekt på lese- og skriveferdigheter.»

Kristiansand

Alle barnehager og skoler i Kristiansand er for tiden inne i en stor læringsmiljøsatsing (FLIK). Målet med satsingen er økt læringsutbytte, at flere barn/elever opplever å være inkludert i fellesskapet og at omfanget av mobbing er redusert. På lengre sikt skal også tiltakene gi effekt ved at flere elever gjennomfører videregående skole. Disse målene er helt sentrale å nå for at det enkelte barn skal lykkes i samfunnet. Ansatte er blitt skolert i og bruker pedagogisk analyse (LP-modell) i det daglige arbeidet.

Kommunen har som mål at barnehage og skole skal bidra til at barn og unge mestrer grunnleggende ferdigheter. Det er satt konkrete mål innen lesing og regning.

Kommunene skal tilby **skolefritidsordning**. I Oslo kalles tilbudet Aktivitetsskole. Kommunene har stor frihet til å utforme tilbudet. I Kristiansand er det SFO på alle barneskoler, totalt 27. Kommunen har 2 skoler med spesialavdelinger for elever med bevegelses-, kommunikasjons- og lærevansker. Åpningstiden er 7.30 – 16.30 med unntak av 4 uker om sommeren. Det er mange oppholdstider, fra full plass til 1 dag i uka. Skolene kan tilby plass til alle som søker. Foreldrene betaler 2.818 kr. i måneden for full plass. Den er ikke inntektsgradert. Den høye foreldrebetalingen bidrar til å ekskludere barn fra SFO.

SFO i kommunen har vært gjenstand for en større gjennomgang og vurdering med vedtak i oppvekststyret i 2014. Hovedkonklusjonen var at SFO i hovedsak drives bra, men tilbudet kan bli bedre og mer effektivt med bedre integrering av SFO i skolens virksomhet.

Utfordringer :

- Høy foreldrebetaling uten inntektsgradering.
- For svak integrering av SFO i skolens virksomhet

Prioriteringer:

- Bedre integrering av SFO i skolens virksomhet. SFO deltar i FLiK-satsingen og bidrar til å skape et helhetlig og inkluderende læringsmiljø.
- Legge til rette for lek og skapende barnestyrt uteaktiviteter.
- Forbedre kommunikasjon med foreldre.

Forsøk med gratis kjernetid i SFO i Kristiansand legger til grunn gratis kjernetid på skoledager fra undervisningen avsluttes til kl. 16.30. Foreldrene må betale for tilbud om morgenen og i skoleferier.

Beregningsgrunnlag etterspørsel:

Inneværende skoleår	
Antall elever 1.-4.trinn:	4407
SFO-elever 1.-4.trinn:	2484

55 % av småskoletrinnet går på SFO. På Mortensrud skole har deltakelsen økt til 90 % i forsøksperioden. Tilsvarende økning er derfor realistisk å legge til grunn for søknaden fra Kristiansand. 90% dekningsgrad vil utgjøre en etterspørsel på 3.966 elever.

Økonomiske konsekvenser

Forutsetningen for de økonomiske beregningene er at kommunens nettoutgifter til SFO ikke skal økes. Kostnadene ved forsøket blir summen av to komponenter:

- Økt etterspørsel til 90%
- Inntektsbortfall i kjernetiden, som utgjør 60% av kostnaden til hel plass.

I 2016 er det budsjettet med 1811 hele plasser. Foreldrebetalingen utgjør 48. 555.000 kr. Det tilsvarer 26 808 kr i foreldrebetaling per hel plass.

Den økte etterspørselen tilsier at det må beregnes 2 897 hele plasser.

Gjennomsnittlig oppholdstid er 25 timer i uken. Gratis kjernetid tilsvarende forsøket i Oslo vil utgjøre 15 timer. Altså 60 prosent av full plass.

Foreldrebetaling for 2 897 hele plasser vil utgjøre kr 77 663 000 (2 897 * kr 26 808,- pr. hel plass).

Inntektsbortfallet med gratis kjernetid (som utgjør 60%) blir da ca **46,6 mill. kr/år**.

Søknad

Administrasjonen har ikke funnet noe som tyder på at Staten vil videreføre satsingen. Og det ble fra starten, fra Statens side, poengtert at forsøket var begrenset.

Vurdering

Kostnaden for å innføre gratis kjernetid på alle skolefritidsordninger i Kristiansand er høy, årlig 46 mill. kr. Forsøket på Mortensrud skole i Oslo har sin bakgrunn i en målsetting om helhetlig integrering av minoritetsspråklige elever. Staten bidrar med 4,2 mill. kr. årlig i forsøksperioden til bydel Oslo Sør. Oslo kommune vil utvide ordningen til flere skoler i bydelen. Totalt tilbys det nå gratis kjernetid ved 35 skoler i Oslo. Det er ikke fremkommet signaler fra statlig hold om nye eller utvidede forsøk i skolefritidsordning / aktivitetsskole. Oppvekstdirektøren ser det derfor som lite sannsynlig at Kristiansand vil kunne få et forsøk i denne størrelsesorden.

Alternativt kan det vurderes om småskoleelever **som** blir en del av det oppstartete prosjektet **Nye mønster. Trygg oppvekst- prosjektet** kan tilbys gratis SFO eller gratis kjernetid i SFO. Prosjektet skal gi familier med lav inntekt hjelp i form av tett oppfølging.

På sikt bør det vurderes om kommunen skal innføre **inntektsgradering**. Dette er i dag en **stor utfordring at barn som ikke** får begynne på SFO fordi foreldrene ikke har råd.

Oppvekstdirektøren anbefaler at det vurderes andre tiltak hvis søknad om statlige midler til gratis kjernetid på alle skolefritidsordningene i kommunen **avslås**.

Punkt 101/16: Høringsuttalelse – Oppfølging av forslag i Primærhelsemeldingen og Oppgavemeldingen mv.

Bilag

Vedtak OPPVEK, 20092016, Sak 55/16, Høringsuttalelse – Oppfølging av forslag i Primærhelsemeldingen og Oppgavemeldingen mv.

Vedtak HELSOS, 27092016, Sak 44/16, Høringsuttalelse – Oppfølging av forslag i Primærhelsemeldingen og Oppgavemeldingen mv.

Vedtak OPPVEK, 20092016, Sak 55/16, Høringsuttalelse – Oppfølging av forslag i Primærhelsemeldingen og Oppgavemeldingen mv.

Vedtak HELSOS, 27092016, Sak 44/16, Høringsuttalelse – Oppfølging av forslag i Primærhelsemeldingen og Oppgavemeldingen mv.

Dato 9. september 2016
Saksnr.: 201607286-2
Saksbehandler Hilde Engenes

Saksgang

Oppvekststyret
Helse- og sosialstyret
Formannskapet

Møtedato

20.09.2016
27.09.2016
28.09.2016

Høringsuttalelse – Oppfølging av forslag i Primærhelsemeldingen og Oppgavemeldingen mv.

Sammendrag

Kristiansand kommune mottok 6. juni 2016 høringsnotat om «Oppfølging av forslag i Primærhelsemeldingen og Oppgavemeldingen mv.» fra Helse- og omsorgsdepartementet. Høringsfristen er 1. oktober. Høringsnotatet inneholder forslag til lovendringer i forbindelse med oppfølging av begge meldinger.

Stortinget har besluttet å overføre det offentlige ansvar for tannhelsetjenester fra fylkeskommunene til kommunene. Stortinget har også vedtatt at det skal etableres en forsøksordning hvor kommuner kan få ansvar for å drifte distriktpsykiatriske sentre (DPS) Departementet foreslår i høringsnotatet lovendringer som er nødvendige i forbindelse med overføring av disse oppgavene.

Departementet foreslår videre å lovfeste kompetansekrav i den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Det foreslås endringer i helse- og omsorgstjenesteloven, spesialisthelsetjenesteloven og tannhelsetjenesteloven med tanke på å tydeliggjøre tjenestenes ansvar for å forebygge, avdekke og avverge vold og seksuelle overgrep. Det foreslås også lovendringer for å tydeliggjøre kontaktlegeordningen som gjeldende for alle helseinstitusjoner, både private og offentlige. Departementet foreslår å lovfeste at kommunene skal ha veiledningsplikt overfor spesialisthelsetjenesten på tilsvarende måte som spesialisthelsetjenesten har overfor kommunene. Høringsnotatet viser også hvordan departementet ønsker en tydeliggjøring av kommunens ansvar for pasient-, bruker- og pårørendeopplæring og kommunens plikt til psykososial beredskap og oppfølging.

Forslag til vedtak

1. Formannskapet slutter seg til rådmannens forslag til høringsuttalelse.
2. Formannskapet forutsetter at kommunene kompenseres for økonomiske merkostnader ved endringene.

Tor Sommerseth
Rådmann

Wenche P. Dehli
Helse- og sosialdirektør

Vedlegg:

[Høringsbrev- lenke](#)

[Høringsnotat-lenke](#)

Bakgrunn for saken

Kristiansand kommune mottok 6. juni 2016 høringsnotat om «Oppfølging av forslag i Primærhelsemeldingen og Oppgavemeldingen mv.» fra Helse- og omsorgsdepartementet. Høringsfrist er 1. oktober. Høringsnotatet inneholder forslag om en rekke endringer i helse- og omsorgstjenestelovgivningen. Endringsforslagene er en del av departementets oppfølging av forslag i Meld. St. 26 (2014-2015) Fremtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet ("Primærhelsetjenestemeldingen"), som ble fremlagt 7. mai 2015. Stortinget har besluttet å overføre det offentlige ansvar for tannhelsetjenester fra fylkeskommunene til kommunene. Stortinget har også vedtatt at det skal etableres en forsøksordning hvor kommuner kan få ansvar for å drifte spesialisthelsetjenestens distriktpsikiatriske sentre (DPS) Departementet foreslår i høringsnotatet lovendringer som er nødvendige i forbindelse med overføring av disse oppgavene.

Kommunen har parallelt med høringen fra helse- og omsorgsdepartementet, mottatt høringsnotat fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet med forslag til lov- og forskriftsendringer knyttet til oppgavene: Vigsler og andre oppgaver som i dag gjøres av notarius publicus, vilt- og innlandsfiskeforvaltning, enkelte oppgaver etter forurensningsloven, tilskudd til etablering i egen bolig og tilskudd til tilpasning av bolig, idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning av svømmeanlegg, nærings- og miljøtiltak i skogbruket, tilskudd til tiltak i beiteområder og kollektivtransport. Høring knyttet til denne legges frem i egen sak.

Stortinget tar sikte på å legge fram en samlet lovproposisjon om nye oppgaver til kommunene våren 2017, samtidig med forslag om kommunestruktur og nytt folkevalgt regionalt nivå.

Hovedelementer i høringsnotatet fra helse- og omsorgsdepartementet – Oppfølging av forslag i Primærhelsemeldingen og Oppgavemeldingen mv.

Høringsnotatet inneholder lovforslag knyttet til følgende:

Krav om at kommunen må ha knyttet til seg lege, sykepleier, fysioterapeut, helsesøster og jordmor. Det tas sikte på at lovendringen skal tre i kraft 1. januar 2018.

Krav om at kommunen må ha psykolog, ergoterapeut og tannlege knyttet til seg. Disse lovendringene skal etter planen tre i kraft først fra 1. januar 2020.

Lovfesting av at kommunen skal ha veiledningsplikt overfor spesialisthelsetjenesten på tilsvarende måte som spesialisthelsetjenesten har overfor kommunene.

Tydeliggjøring av kommunens ansvar for pasient-, bruker- og pårørendeopplæring.

Tydeliggjøring av helse- og omsorgstjenestens ansvar for å forebygge, avdekke og avverge vold og seksuelle overgrep.

Etablering av en forsøksordning hvor kommuner kan få ansvar for å drifte distriktpsikiatriske sentre (DPS).

Lovendringer som er nødvendige for å overføre ansvaret for tannhelsetjenester fra fylkeskommunene til kommunene. Kommunens ansvar foreslås regulert i helse- og omsorgstjenesteloven, mens pasientens rettigheter foreslås regulert i pasient- og brukerrettighetsloven.

Tydeliggjøring av kontaktlegeordningen for alle helseinstitusjoner som omfattes av

spesialisthelsetjenesteloven.

Tydeliggjøring av kommunens plikter når det gjelder psykososial beredskap og oppfølging.

Arbeidsprosess i forbindelse med høringsarbeidet

Helse- og sosialsektoren har sikret at høringen er behandlet på tvers av berørte sektorer ved å innhente høringsinnspill fra oppvekstsektoren og teknisk sektor og arrangert et tverrsektorielt høringsmøte hvor de mest sentrale problemstillingene er blitt belyst og drøftet. Kommunens beredskapssjef har vurdert høringsnotatet særskilt. Spesialrådgiver i helserett har vurdert konsekvenser ved endringer som er foreslått i helse- og omsorgstjenestelovgivningen.

Høringsinnspill fra Kristiansand kommune

En har valgt innledningsvis å gi generelle kommentarer til forslag i høringsnotatet, for deretter å kommentere hvert kapittel man har innspill til.

Generelle kommentarer til høringsnotatet

Høringsnotatet skal være en oppfølging av både primærhelsemeldingen og oppgavemeldingen, men har klar hovedvekt på sistnevnte. En savner oppfølging av svært sentrale forslag knyttet til å løse utfordringene som beskrives i primærhelsemeldingen. Dette gjelder særlig utvikling av primærhelseteam som meldingen angir som et stort og avgjørende grep for kommunene.

Hvis kommunestrukturen i liten grad endres, vil svært mange av forslagene i høringsnotatet utløse økt behov for interkommunalt samarbeid for å oppfylle lovkrav.

Overføring av tannhelsetjenester og forsøksordning med kommunalt driftsansvar for distriktpsykiatriske sentre (DPS) som er vedtatt, er omfattende oppgaveoverføringer som vil ha betydelige transaksjonskostnader. Finansieringsordninger må være avklart.

En savner en bredere drøfting av hvorvidt større kommuner som skal overta sentrale oppgaver på helsefeltet, bør tillegges selvstendig forskningsoppdrag utover gjeldende bestemmelser som kun pålegger kommunen et medvirknings- og tilretteleggingsansvar etter helse- og omsorgstjenesteloven.

Høringsnotatet omhandler en rekke lovendringer hvor eksisterende plikt eller ansvar som tilligger kommunen tydeliggjøres. Selv om ikke ansvar eller oppgaver utvides ved forslagene vil en tydeliggjøring erfaringsmessig ha økonomiske konsekvenser og innvirkning på kommunens prioriteringer

De fleste forslagene i meldingen berører områder som krever gode strukturer for tverrfaglig samhandling på alle nivå. For å lykkes er det viktig at det også legges til rette for samhandling og koordinering mellom ulike departement.

Innspill til høringsdokumentets ulike kapitler

Kapittel 3 Oppfølging av forslag i Meld. St. 26 (2014-2015) Fremtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet

I dette kapitlet foreslås en rekke lovendringer som følger av forslag fremsatt i Primærhelsetjenestemeldingen.

3.2 Lovfesting av kompetansekrav i den kommunale helse- og omsorgstjenesten

Det foreslås å lovfeste at kommunen skal ha lege, sykepleier, fysioterapeut, helsesøster og jordmor knyttet til seg. Det tas sikte på at lovendringen skal tre i kraft fra 1. januar 2018. Videre foreslås det å lovfeste at kommunene også skal ha psykolog, ergoterapeut og tannlege knyttet til seg. Når det gjelder disse tre gruppene tas det sikte på at lovendringene først skal tre i kraft fra 1. januar 2020. Krav til tannlegekompetanse som en del av kommunens kjernekompetanse, følger av vedtaket i Stortinget om at ansvaret for den offentlige tannhelsetjenesten overføres fra fylkeskommunen til kommunene.

Høringsinnspill

Kristiansand kommune har ved tidligere høringer på ulike områder, stilt seg kritisk til om lovfesting av kompetansekrav er et adekvat virkemiddel for å løse de lokale utfordringene kommunene har. Kommunens selvråderett utfordres. For å kunne løse det komplekse samfunnsoppdraget og møte de store demografiske endringene en vil stå overfor er kommunen avhengig av fleksibilitet til å prioritere og dimensjonere kjernekompetanse. Styring gjennom lovpålegg vil utgjøre en risiko for at kommunen på sikt mister nødvendig handlingsrom på kompetansefeltet.

Økt behov for tverrfaglighet og innovativ fagutvikling innenfor helse- sosial- og omsorgsfeltet vil kreve at kommunen sikrer langt flere fagkompetanser enn tidligere og innretter disse i tråd med behovene i befolkningen slik at en yter nødvendige og forsvarlig helsehjelp. Primært er Kristiansand kommune derfor av den oppfatning at kompetansekrav ikke bør pålegges utover det som allerede følger av lov eller som tillegges på grunn av nye oppgaver, eksempelvis i forbindelse med overføring av tannhelsetjenesten, se kap.5

Det kan anføres at lovfesting av kjernekompetanse kan bidra til å utjevne ulikhet i helsetilbudet som ikke skyldes variasjoner i sykelighet. Vurderingen av kompetansebehov og nødvendigheten av ytterligere lovfesting må være godt faglig fundert i analyser av fremtidens utfordringer for kommunehelsetjenesten. I høringsnotatet savnes det en redegjørelse for det utvalget av kompetanse man endelig foreslår, som i større grad er relatert til det totale utfordringsbildet. Det er nesten utelukkende helsefaglig kompetanse man vil lovfeste. Sosialfaglig kompetanse omtales i høringsnotatet som svært viktig med tanke på de utfordringene man har vurdert, men inkluderes likevel ikke i listen over lovpålagt kompetanse. Dette kan føre til et snevrere helsebegrep enn regjeringen legger opp til. Det kan også medføre at kommunene ikke klarer å oppfylle intensjonene om en helsetjeneste som i langt større grad skal organiseres rundt tverrfaglige team som skal ivareta komplekse helsetilstander og oppfølgingsbehov.

Kompetansekravet vil for mange kommuner utløse behov for interkommunalt samarbeid.

Kompetansekrav forutsetter at man sikrer utdanningskapasitet og finansielle rammebetingelser som setter kommunene i stand til å rekruttere i henhold til lovpålegget.

3.3 Lovfesting av den kommunale helse- og omsorgstjenestens veiledningsplikt overfor spesialisthelsetjenesten

Her foreslås det lovfesting av at den kommunale helse- og omsorgstjenesten skal ha en veiledningsplikt overfor spesialisthelsetjenesten. Forslaget tilsvarer den veiledningsplikt som i dag gjelder for spesialisthelsetjenesten overfor de kommunale helse- og omsorgstjenestene, jf. spesialisthelsetjenesteloven § 6-3.

Høringsinnspill

Dette vurderes som positivt. Ved dette forslaget understreker departementet likeverdigheten mellom spesialisthelsetjeneste og kommunehelsetjeneste. Dette kan øke kvaliteten på de

samlede helse- og omsorgstjenestene som tilbys befolkningen. Den gjensidige veiledningsplikten bør avtales gjennom samarbeidsavtalene mellom sykehuset og kommunene.

Kommunene må definere veiledningsplikten som et oppdrag og det vil kreve planleggingsressurser og kompetansetiltak.

3.4 Krav til ledelse i den kommunale helse- og omsorgstjenesten

Her diskuteres behovet for å tydeliggjøre krav til ledelse i den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Forslaget må sees i sammenheng med Helse- og omsorgsdepartementets forslag til ny forskrift om styringssystem i helse- og omsorgstjenesten. Forskriften er foreslått å skulle erstatte forskrift 20. desember 2002 nr. 1731 om internkontroll i helse- og omsorgstjenesten og inneholder direkte og indirekte krav til ledelse i den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Etter en helhetsvurdering har departementet kommet til at det på det nåværende tidspunkt ikke er formålstjenlig å også foreslå lovendringer for ytterligere å tydeliggjøre krav til ledelse i den kommunale helse- og omsorgstjenesten.

Høringsinnspill

En støtter departementets vurderinger. Krav til ledelse er grundig beskrevet i nevnte forskrift som Kristiansand kommune har gitt støtte til i sin høringsuttalelse.

3.5 Tydeliggjøring av ansvaret for pasient-, bruker- og pårørendeopplæring i den kommunale helse- og omsorgstjenesten

Det foreslås lovendringer for å tydeliggjøre ansvaret for pasient-, bruker- og pårørendeopplæring i den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Forslaget må sees i sammenheng med Helse- og omsorgsdepartementets høringsnotat av 1. oktober 2015 om styrket pårørendestøtte i de kommunale helse- og omsorgstjenestene. Departementet foreslo her å oppheve helse- og omsorgstjenesteloven § 3-6, og erstatte denne med en ny pliktbestemmelse som samler og tydeliggjør kommunens ansvar overfor de som har et særlig tyngende omsorgsarbeid. Kommunene pålegges å tilby nødvendig pårørendestøtte i form av avlastning, informasjon, opplæring og veiledning, og omsorgsstønad.

Høringsinnspill

En støtter departementets vurderinger på dette området.

Formalisering og tydeliggjøring av ansvaret stiller krav til at kommunene må ha en organisering og faglig infrastruktur på dette området, noe som vil ha en kostnadsside.

Det vil fortsatt være behov for å avklare ansvarsforholdene mellom spesialisthelsetjenesten og kommunene på lærings- og mestringsfeltet.

3.6 Tydeliggjøring av helse- og omsorgstjenestens ansvar for å forebygge, avdekke og avverge vold og seksuelle overgrep

Departementet foreslår endringer i helse- og omsorgstjenesteloven, spesialisthelsetjenesteloven og tannhelsetjenesteloven for å tydeliggjøre helse- og omsorgstjenestens ansvar for å forebygge, avdekke og avverge vold og seksuelle overgrep

Høringsinnspill

En støtter departementets vurderinger på dette området.

Kapittel 4 Etablering av forsøksordning hvor større kommuner kan få ansvar for å drifte distriktpsikiatriske sentre (DPS)

I dette kapitlet redegjøres det for etablering av en forsøksordning hvor kommuner kan få ansvar for å drifte distriktpsikiatriske sentre (DPS). Forslaget om en slik forsøksordning ble fremmet i Oppgavemeldingen. I dag har de regionale helseforetakene (RHF) i all hovedsak både et sørge for-ansvar og et driftsansvar for landets DPSer. Den beskrevne forsøksordningen innebærer at RHF fortsatt skal ha sørge for-ansvaret for DPS-tjenesten, samtidig som det åpnes for at RHFene kan inngå avtale med utvalgte kommuner om å overta driftsansvar for tjenesten. Kommunalt driftsansvar innebærer at kommunen eller kommunene innenfor RHFets sørge for-ansvar får rådighet over personell og ressurser, og at kommunen(e) i større grad får anledning til å se DPS-tjenestene i sammenheng med øvrig kommunalt helse- og omsorgstjenestetilbud. Forsøket foreslås gjennomført med hjemmel i lov 26. juni 1992 nr. 87 om forsøk i offentlig forvaltning (forsøksloven).

Høringsinnspill

En stiller seg positiv til at det etableres en forsøksordning som omfatter DPS. Det er viktig å teste ut om dette kan gi en mer effektiv utnyttelse av tilgjengelige ressurser og føre til bedre og mer helhetlige tjenester på rus- og psykisk helsefeltet. Intensjonen med distriktpsikiatriske sentre ligger fagideologisk nær den kommunale helse- og omsorgstjenestens oppdrag. Modellforsøk kan gi kunnskap som vil være relevant med tanke på vurderinger hva som er hensiktsmessig fremtidig oppgavefordeling og organisering på rus- og psykisk helsefeltet.

Kommunen har i høringsarbeidet vært opptatt av å gi departementet faglige innspill og vurderinger som kan bidra til at forsøksordningen blir godt utformet. En er avhengig av at forsøket innrettes slik at det gir kunnskap om hva som vil være en god retning for fremtidig utvikling, basert på de utfordringene man har på tvers av dagens forvaltningsnivå

- En må legge til rette for systematisk evaluering ut fra kriterier som er vurdert faglig fra begge forvaltningsnivå, med tanke på den gevinsten man ønsker. En må tilrettelegge forsøket med tanke på at DPSene i landet per i dag er svært ulike. Det vil være store variasjoner med hensyn til hva forsøkskommunene overtar driftsansvaret for, også rent faglig
- Kriterier og prosess for evaluering må være avklart ved utlysning av forsøket
- Forsøket innebærer at de regionale helseforetakene (RHF) skal beholde **sørge for-ansvaret**. Et springende punkt i evalueringen må være hvordan dette påvirker muligheten til faktisk å benytte driftsansvaret til å disponere DPS-ressursene i et helhetlig tjenestetilbud sammen med det øvrige helse- og omsorgstjenestetilbudet i kommunene.
- Det legges opp til lokale forhandlinger og avtaleinngåelser mellom helseforetakene og forsøkskommunene om overdragelse av driftsansvaret. Oppgaveoverføringen vil ha store transaksjonskostnader, det er uoversiktlig og kompliserte forhold med hensyn til økonomi, personal mv. Kommunene som overtar driftsansvar blir vertskommune for de kommunene som søker til DPSet og må forhandle og inngå avtaler også med disse. **Departementet bør vurdere å nedsette et partsnøytralt kompetanseteam i samarbeid med KS som kan bidra i forberedelser, forhandlinger og avtaleutforming.**
- Rus- og psykisk helsefeltet har store utviklingsbehov når det gjelder kompetanse, fag og forskning. Kommuner har ikke forskning i sitt samfunnsoppdrag, i motsetning til helseforetakene, og heller ingen infrastruktur som kan legge til rette for og ivareta dette. Hensynet til forskning og forsøkets innvirkning på utvikling av fagfeltene må vurderes bedre, sammen med tiltak som kan redusere risiko på dette området. I forbindelse med ROS-analyse bør man vurdere om overføring av midler knyttet til forskning og/eller deler av kompetansemiljøer bør flyttes over som en del av forsøket

- Det bør etableres koordinerte nettverk for deltakende forsøkskommuner
- Det vil være viktig at forsøket har en bredde mht de store variasjonene som finnes i DPS-strukturen og at det opprettes referansekommuner med bakgrunn i dette
- Finansiering må være avklart ved utlysning av forsøket
- Ansvar for internkontroll bør være avklart ved utlysning av forsøket, ikke tilligge lokale forhandlinger

Kristiansand kommune har per i dag ikke tatt stilling til deltakelse i forsøksordningen, men vil vurdere dette når rammebetingelser for ordningen er lagt

Kapittel 5 Overføring av ansvaret for tannhelsetjenester fra fylkeskommunen til kommunen

Her foreslås lovendringer som er nødvendig for å overføre ansvaret for tannhelsetjenesten fra fylkeskommunene til kommunene. Forslaget om ansvarsoverføring ble fremmet i Oppgavemeldingen som ble behandlet av Stortinget 9. juni 2015. Et flertall vedtok at ansvaret for tannhelsetjenester, herunder odontologiske spesialisttjenester, bør overføres til kommunene. Det foreslås i dette høringsnotatet å regulere kommunens plikter knyttet til tannhelsetjenester i helse- og omsorgstjenesteloven, mens pasientens rettigheter foreslås regulert i pasient- og brukerrettighetsloven. Dagens lovstruktur med en egen tannhelsetjenestelov foreslås ikke videreført. Regjeringens mål er å gjennomføre kommunereformen slik at den kan iverksettes 1. januar 2020. Det tas derfor sikte på at forslag til lovendringer som er nødvendige for å overføre ansvaret for tannhelsetjenester til kommunene, skal tre i kraft fra samme tidspunkt.

Departementet understreker at lovforslaget i dette høringsnotatet er resultat av en revisjon og innebærer ingen reform når det gjelder omfanget av det offentliges ansvar for tannhelsetjenester. Lovforslaget innebærer i hovedsak en videreføring av gjeldende rett etter tannhelsetjenesteloven. Lovforslaget viderefører i store trekk pasienters rettigheter til tannhelsehjelp slik disse i dag er nedfelt i tannhelsetjenesteloven, med enkelte justeringer som følge av endret begrepsbruk mv.

Høringsinnspill

Høringsnotatet beskriver feltet som preget av omfattende sentralisering av tannklinikker de siste 5-10 årene og skisserer en framtidig struktur med større, godt utstyrte klinikker med tilgang til spesialiserte tannhelsetjenester og regionale kompetansesentre. I tillegg et korps av i hovedsak tannpleiere som en slags desentralisert førstelinjetjeneste og eventuelt avtaler med private tannleger om tjenester desentralt. **En mener høringsforslaget stemmer ganske godt med ønsker for fagutvikling.**

De odontologiske kompetansesentrene framstår i dag i stor grad rettet mot spesialiserte tannhelsetjenester. I den grad de samarbeider med andre helsetjenester er nok dette helst kjevekirurgi/ØNH og i mindre grad ordinære kommunale helsetjenester. Samtlige sentre er lokalisert til byer med universitet – med unntak av senteret i Arendal, som er samlokalisert med SSHF i Arendal. Samtlige sentre har god kontakt med universitetene som utdanner tannleger. Kompetansesenteret i Arendal er eid av fylkeskommunene Buskerud, Vestfold, Telemark og Aust- og Vest-Agder. Eierstrukturen vil måtte endres ved kommunal overtakelse av tannhelsetjenesten inkludert kompetansesentrene.

Det er vanskelig å se at overføring av tannhelsetjenesten til kommunen vil bidra til å løse de utfordringene i den eksisterende kommunehelsetjenesten som er beskrevet i primærhelsemeldingen. En må anta at tjenesten kan driftes like godt av vertskommuner for sentraliserte større klinikker som i fylkeskommuner. Tjenesten skal flyttes «på rot», men det vil opplagt bli **betydelige transaksjonskostnader** som vil kunne gjøre noe med kapasiteten til å utvikle øvrige kommunehelsetjenester. En er også bekymret for at overføringen kan gjøre det vanskeligere å **prioritere det viktige forebyggende arbeidet** som drives på dette området. Tannpleiere som utfører en stor del av det forebyggende tannhelsearbeidet rettet

mot barn og unge foreslås ikke lovfestet i forbindelse med oppgaveoverføringen til kommunene. Det stilles kun kompetansekrav til tannlege i forbindelse med omleggingen. Dette må ikke føre til at kommunens kjerneoppdrag når det gjelder forebyggende helseinnsats svekkes i tannhelsearbeidet.

Lovforslaget viderefører i store trekk pasienters rettigheter til tannhelsehjelp slik disse i dag er nedfelt i tannhelsetjenesteloven. Det betyr at behovet en ser for å justere kriteriene for tildeling av tannhelsehjelp, med tanke på å øke treffsikkerheten/sikre ønsket effekt av tilbudet om offentlig tannhelsehjelp, ikke blir ivaretatt i forbindelse med oppgaveoverføringen. En del av synergiene en kan se ved oppgaveoverføringen, blant annet relatert til bedre prioritering av samlede ressurser innenfor tannhelse, vil man dermed ikke få før på litt lengre sikt.

Sidestilling av tannhelsetjeneste med tanke på tilpasninger til øvrige helselovgivning synes fornuftig.

Overtakelsen av tannhelsetjenesten er en stor oppgaveoverføring som krever god planlegging. En bør vurdere om **ROS-analyser bør være en del av det prosessuelle ved overdragelsen**. Det vil kreve betydelige organisatoriske tilpasninger og påføre kommunene transaksjonskostnader. Finansiering må være avklart.

Kapittel 6 Tydeliggjøring av spesialisthelsetjenestens plikt til å oppnevne kontaktlege

Det foreslås en lovendring for å tydeliggjøre at alle helseinstitusjoner som omfattes av spesialisthelsetjenesteloven, skal ha plikt til å oppnevne kontaktlege for pasienter som har alvorlig sykdom, skade eller lidelse, og som har behov for behandling eller oppfølging av spesialisthelsetjenesten av en viss varighet. Plikten til å oppnevne kontaktlege for disse pasientene er i dag pålagt helseforetaket.

Høringsinnspill

Det er positivt at kontaktlegeordningen utvides til å gjelde for alle helseinstitusjoner som omfattes av spesialisthelsetjenesteloven, både private og offentlige, og at denne plikten tydeliggjøres.

Kapittel 7 Tydeliggjøring av kommunens plikt til psykososial beredskap og oppfølging

Det foreslås en lovendring av helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 første ledd nummer 3 for å tydeliggjøre kommunens plikter når det gjelder psykososial beredskap og oppfølging. Forslaget innebærer i all hovedsak presisering av gjeldende rett.

Høringsinnspill

En støtter departementets vurderinger på dette området.

Punkt 102/16: Uttalelse til høring om nye oppgaver til større kommuner

Bilag

Høringsnotat nye oppgaver til større kommuner.pdf

Dato 14. september 2016
Saksnr.: 201606960-4
Saksbehandler Wibekke Syvertsen

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
28.09.2016

Uttalelse til høring om nye oppgaver til større kommuner

Sammendrag

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har sendt ut et høringsnotat med forslag til lov- og forskriftsendringer, i forbindelse med at nye oppgaver skal overføres til kommunene.

Jf. Stortingets behandling av *Kommunereformen – nye oppgaver til større kommuner* og Innst. 333 S (2014–2015) 9. juni 2015, så vil oppgaveendringene som Stortinget sluttet seg til, håndteres i forskjellige løp.

Høringsfristen i denne saken er 1. oktober 2016, og gjelder forslag til lov- og forskriftsendringer. I hovedsak er anbefalingen å flytte oppgavene til kommunen, eller gi tilleggsoppgaver til kommunene som supplerer dagens myndighetsfordeling. Høringsnotatet gjelder disse oppgavene:

- **Vigslersom i dag gjøres av notarius publicus**
- **Andre oppgaver som er lagt til notarius publicus**
- **Vilt- og innlandsfiskeforvaltning**
- **Enkelte oppgaver etter forurensningsloven**
- **Tilskudd til etablering i egen bolig og tilskudd til tilpasning av bolig**
- **Idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning av svømmeanlegg**
- **Nærings- og miljøtiltak i skogbruket**
- **Tilskudd til tiltak i beiteområder**
- **Kollektivtransport**

Stortinget tar sikte på å legge fram en samlet lovproposisjon om nye oppgaver til kommunene våren 2017, samtidig med forslag om kommunestruktur og nytt folkevalgt regionalt nivå.

Forslag til vedtak

Formannskapet slutter seg til rådmannens vurderinger.

Tor Sommerseth
Rådmann

Ragnar Evensen
Teknisk direktør

Vedlegg: Høringsnotat om nye oppgaver til større kommuner

Bakgrunn for saken

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har sendt ut et høringsnotat med forslag til lov- og forskriftsendringer, i forbindelse med at nye oppgaver skal overføres til kommunene. I høringsnotatet beskrives de enkelte oppgaver som skal overføres, og det foreslås konkrete og nødvendige lovendringer i tilknytning til dette. Høringsfrist er 1. oktober 2016.

Bakgrunnen for høringen er at Stortinget har besluttet å overføre nye oppgaver til kommunen. Dette skjedde ved Stortingets behandling av Meld. St. 14 (2014–2015) *Kommunereformen – nye oppgaver til større kommuner* og Innst. 333 S (2014–2015) 9. juni 2015. Stortinget sluttet seg til meldingens forslag om oppgaveoverføringer til kommunene, med noen unntak.

Stortinget tas sikte på å legge fram en samlet lovproposisjon om nye oppgaver til kommunene våren 2017, samtidig med forslag om kommunestruktur og nytt folkevalgt regionalt nivå.

Høringsnotatet inneholder forslag til lov- og forskriftsendringer knyttet til følgende oppgaver:

- Vigsler som i dag gjøres av notarius publicus
- Andre oppgaver som er lagt til notarius publicus
- Vilt- og innlandsfiskeforvaltning
- Enkelte oppgaver etter forurensningsloven
- Tilskudd til etablering i egen bolig og tilskudd til tilpasning av bolig
- Idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning av svømmeanlegg
- Nærings- og miljøtiltak i skogbruket
- Tilskudd til tiltak i beiteområder
- Kollektivtransport

Noen av oppgaveendringene som Stortinget sluttet seg til ved behandling av *Kommunereformen – nye oppgaver til større kommuner* og Innst. 333 S (2014–2015) 9. juni 2015, skal håndteres i andre løp. Disse oppgaveendringene er nevnt i høringsnotatets kapittel 4 til informasjon, men er ikke en del av selve høringen. Endringene følges opp i egne prosesser fastsatt av de enkelte departementene. De er kun omtalt i høringsnotatet for å gi høringsinstansene et samlet bilde av hvilke oppgaver regjeringen tar sikte på å overføre til kommunesektoren. Dette gjelder blant annet: Tannhelsetjenester, basishjelpemidler, oppgave- og finansieringsansvaret i barnevernet, oppgaver på rehabiliteringsområdet, tilskuddsordning under Landbruks- og matdepartementets område, konsesjonsbehandling av små vannkraftverk og enkelte oppgaver på politiområdet.

Parallelt med denne saken, *Nye oppgaver til større kommuner*, behandler kommunene høringsnotatet fra Helse- og omsorgsdepartementet, om *Oppfølging av forslag i Primærhelsemeldingen og Oppgavemeldingen mv.* Høringsfrist for begge sakene er 1.oktober 2016, og legges begge fram for behandling i samme møte i Formannskapet, 28.september 2016.

Høringen om oppfølging av forslag i *Primærhelsemeldingen og Oppgavemeldingen mv.*, omhandler blant annet å lovfeste kompetansekrav i den kommunale helse- og omsorgstjenesten, overføring av tannhelsetjenesteansvaret, overføring av driftsansvar for distriktpspsykiatriske sentre (DPS). Det foreslås også endringer i helse- og omsorgstjenesteloven, spesialisthelsetjenesteloven og tannhelsetjenesteloven for å tydeliggjøre tjenestenes ansvar for å forebygge, avdekke og avverge vold og seksuelle overgrep. I tillegg foreslås det lovendringer for å tydeliggjøre kontaktlegeordningen samt kommunens plikt til psykososial beredskap og oppfølging.

Overordnet økonomiske og administrative konsekvenser, vurdert av departementet

Endringer i oppgavefordelingen vil ha økonomiske og administrative konsekvenser på kort og lang sikt. De kortsiktige effektene vil være knyttet til selve gjennomføringen av reformen, mens de langsiktige konsekvensene kommer som følge av selve oppgaveoverføringen. Reformen vil ha konsekvenser for både statlig, fylkeskommunal og kommunal forvaltning, men også for privat næringsliv, frivillige organisasjoner og enkeltpersoner. Konsekvensene vil være avhengig av hvilke oppgaver som samlet overføres til kommunene.

Hvilke av de oppgaveoverføringene som regjeringen legger opp til i dette høringsnotatet som vil bli berørt av dette regelverket, er for tidlig å fastslå.

Departementet vil i denne omgangen bare gjøre oppmerksom på problemstillingen. Det må på et senere tidspunkt gjøres en konkret vurdering av hver enkelt oppgave. Det synes imidlertid på det rene at flere av oppgaveoverføringene ikke vil innebære "overdragelse av virksomhet", men vil ha mer preg av omdisponering av ressurser og overføring av myndighet.

Alle økonomiske og administrative konsekvenser av endret oppgavefordeling håndteres i den ordinære budsjettprosessen. Det legges til grunn at overføring av oppgaver mellom forvaltningsnivåene i utgangspunktet vil følges av rammeoverføringer innenfor en samlet uendret utgiftsside på statsbudsjettet. Flytting av oppgaver mellom forvaltningsnivåene må følge det finansielle ansvarsprinsippet. Dette innebærer at overføring av oppgaver til kommunene skal følges av tilsvarende overføring av økonomiske ressurser.

Rådmannens vurdering av oppgavene

3.2.1 Vigsler som i dag gjøres av notarius publicus:

Dagens oppgave:

Den formelle prøvingen av ekteskapsvilkårene ligger til Folkeregisteret. Rollen dommere i tingretten i dag har som vigslere, er i hovedsak av seremoniell karakter og følger det borgerlige vigselsformularet. Hvem som har vigselsmyndighet følger av ekteskapsloven.

Departementets vurdering:

Departementet foreslår at kompetansen til å foreta borgerlig vigsler i kommunene, tillegges ordføreren, varaordføreren og den eller de personer i kommunen som kommunestyret gir slik myndighet.

Det er viktig å sørge for at de ekteskap som inngås faktisk er gyldige. Det krever blant annet at den som gjennomfører vigselen innehar den nødvendige myndighet etter ekteskapsloven. Av hensyn til etterprøvbarehet, må delegeringen av vigselsmyndighet i kommunen være skriftlig.

Det er viktig at vigselsseremonien fortsatt skal ha et høytidelig preg når kompetansen overføres fra domstolene, og at seremonien gir en gyldig vigsel. Bruk av egnede lokaler vil være av betydning for hvordan en vigselsseremoni oppfattes. Departementet legger til grunn at kommunene har rådhus, kommunehus eller andre lokaler som er egnet, og kan gjøres tilgjengelig for vigsler.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

Komiteen viser til forslaget om å la kommunene overta borgerlige vigsler, og støtter dette under forutsetning av statlig fullfinansiering av disse oppgavene.

Rådmannens vurdering:

Rådmannen har ingen vesentlige kommentarer til departements vurdering og anbefaler at forslaget tas til etterrettning.

3.3.1 Oppgaver som er lagt til notarius publicus:

Dagens oppgave:

For å få en notarialbekreftelse må det fremlegges den dokumentasjon som notarius publicus finner nødvendig for å vurdere riktigheten av det som skal bekreftes. Notarius publicus må vurdere om lovens krav til notarialattest er oppfylt.

Departementets vurdering:

I tillegg til borgerlige vigsler, foreslås at «enkle notarialforretninger» legges til kommunen. Med «enkel notarialforretninger» menes bekreftelse av signaturer og rett kopi med tilhørende notarialattest. Mer krevende notarialoppgaver foreslås ikke overført til kommunen.

Forslaget innebærer ikke at myndigheten til å utføre de enkle notarialbekreftelsene tas ut av domstolen eller fratas lensmenn, namsfogdene og politistasjonssjefer med sivile rettspleieoppgaver. Kommunens notarialmyndighet på dette området kommer i tillegg.

Departementet foreslår at myndighet til å forestå de enkle notarialforretningene legges direkte til leder av kommunerådet og administrasjonssjefen i kommunen, da kompetansen etter lov om notarius publicus er tillagt en person. Adgangen til å delegere myndigheten fra leder av kommunerådet eller administrasjonssjefen til andre ansatte i kommunen vil fremgå av en ny delegasjonsbestemmelse som foreslås i forskrift om notarius publicus § 3.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

Komiteen viser til forslaget om å la kommunene overta notarialbekreftelser, og støtter dette under forutsetning av statlig fullfinansiering av disse oppgavene.

Rådmannens vurdering:

Rådmannen vurderer forslaget som hensiktsmessig og støtter departementets vurderinger.

3.4.1 Vilt- og innlandsfiskeforvaltning:

Dagens oppgave:

I dag kan fylkeskommunen åpne for jakt på kanadagås og stripegås inntil 15 dager i forkant og i inntil to måneder i etterkant av ordinær jakttid. Videre forvalter fylkeskommunen den delen av innlandsfiskeforskriften som omhandler muligheten til å forby fiske av lokale eller regionale truede arter.

Departementets vurdering:

Stortinget har sluttet seg til at fylkeskommunens myndighet til å fastsette utvidet jakttid for enkelte fremmede/introdiserte arter i forskrift om jakt- og fangsttider kan overføres til kommunene. Dette er arter hvor det i liten grad er nødvendig å ta hensyn til regional utbredelse og harmonisert jaktuttak.

Kommunene har allerede ansvar for deler av fiskeforvaltningen, og det vil bidra til en mer effektiv forvaltning dersom kommunene også får ansvar for å vurdere hvorvidt det er behov for å innføre et slikt forbud. Stortinget har sluttet seg til at fylkeskommunens myndighet etter innlandsfiskeforskriften § 2 tredje ledd kan overføres til kommunene.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

De foreslåtte endringene vil få begrensede økonomiske og administrative konsekvenser.

Rådmannens vurdering:

Rådmannen har ingen vesentlige kommentarer til departementets vurdering og kan anbefale denne. Det kan imidlertid anføres gode grunner for å se dette i et større regionalt perspektiv som kan begrunne at myndigheten fortsatt bør forvaltes på regionalt nivå.

3.4.2 Enkelte oppgaver etter forurensningsloven:

Dagens oppgave:

Innenfor næringsmiddelindustrien blir tillatelser til utslipp fra grønnsaksvaskerier etter forurensningsloven behandlet av fylkesmannen.

Fylkesmannen har også ansvaret for saker knyttet til støy fra motorsportbaner, skytebaner og vindmøller.

Departementets vurdering:

Forurensninger fra grønnsaksvaskerier og støy fra de nevnte kildene gir primært lokale miljøvirkninger og oppgavene er foreslått overført til kommunene.

Myndigheten omfatter virksomheter som vasker grønnsaker for pakking eller videresendelse til salg eller videreføring. Myndigheten omfatter ikke virksomheter hvor vasking av grønnsaker inngår som en del av en annen virksomhet.

Myndighet til å vedta reguleringsplan etter plan- og bygningsloven er lagt til kommunen. For at eventuell regulering av støy fra vindmøller etter forurensningsloven er godt koordinert med regulering etter plan- og bygningsloven, er det hensiktsmessig at kommunen gis myndighet også etter forurensningsloven.

Forskriftene gir videre kommunen myndighet til å regulere støy og støv fra motorsportbaner etter forurensningsloven. Dersom støy og støv fra motorsportbaner er tilfredsstillende regulert gjennom bestemmelser til reguleringsplan, kan det være unødvendig for kommunen å konsesjonsbehandle motorsportbaner etter forurensningsloven i tillegg.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

De foreslåtte endringene vil få begrensede økonomiske og administrative konsekvenser.

Rådmannens vurdering:

Når det gjelder ansvar for tillatelser til utslipp fra grønnsaksvaskerier etter forurensningsloven har kommunen kompetanse til å kunne håndtere oppgaven, og er enig i departementas vurdering.

Når det gjelder å gi kommunen myndighet etter forurensningsloven til å regulere støy fra vindmøller og vindkraftanlegg, så vil endringene innebære at arbeidsfeltet utvides noe. Det vurderes som positivt at kommunen overtar saksbehandlingsansvaret som beskrevet, siden kommunen er reguleringsmyndighet i disse tilfellene.

3.5.1 Tilskudd til etablering i egen bolig og tilskudd til tilpasning av bolig:

Dagens oppgave:

Husbanken forvalter flere tilskuddsordninger på vegne av staten. Kommunene søker i dag Husbanken om midler, som fordeles ut fra en helhetsvurdering av kommunenes situasjon. Kommunene behandler søknadene fra enkeltpersoner, og tildeler tilskudd etter behovsprøving. Tilskudd til etablering i egen bolig og tilskudd til tilpasning av bolig for personer med nedsatt funksjonsevne er regulert i en felles forskrift.

De boligsosiale utfordringene kan ventes å øke framover, blant annet som følge av økende boligpriser og behov for å bosette flyktninger som sitter i mottak. De demografiske utfordringene de neste tiårene med stor økning i antall eldre tilsier at det er et stort behov for flere tilgjengelige boliger. Flere tilgjengelige boliger reduserer behovet for institusjonsplasser og omsorgsboliger.

Departementets vurdering:

Kommunal- og moderniseringsdepartementet foreslår at ansvaret for å gi økonomisk hjelp (tilskudd) til etablering i egen bolig og tilpasning av bolig overføres til kommunene. Rent teknisk gjøres dette gjennom å innlemme tilskuddsordningene i rammetilskuddet til kommunene. Dette betyr at kommunene gjennom inntektssystemet får tildelt statlig rammetilskudd basert på objektive kriterier.

Overføring av oppgaven gir flere fordeler. For det første får kommunene et mer helhetlig ansvar for den boligsosiale politikken slik at de i større grad kan se lokale boligsosiale utfordringer i sammenheng med andre velferdsområder. For det andre blir det mer forutsigbart for kommunene hvilke ressurser som står til rådighet. For det tredje blir det en forenkling for kommunene når de ikke må søke Husbanken om tilskuddsmidler.

For staten innebærer forslaget at Husbankens oppgaver med å fordele tilskuddene mellom kommunene bortfaller. Husbanken slipper også å bruke ressurser på rapportering og kontroll av hvordan tilskuddsmidlene brukes.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

Flytting av oppgaver mellom forvaltningsnivåene må følge det finansielle ansvarsprinsippet. Dette innebærer at overføring av oppgaver til kommunene skal følges av tilsvarende overføring av økonomiske ressurser.

Både Husbanken og kommunene vil spare administrative ressurser som følge av at Husbankens ansvar bortfaller.

Rådmannens vurdering:

Vurderingene som fremkommer i forslaget fremstår som fornuftige. En kan ikke se at forslaget vil medføre noen vesentlige endringer med hensyn til ansvaret eller arbeidsmengde man har for aktuelt saksområde i dag. De foreslåtte endringer medfører heller ingen endringer ved dagens praksis for de som søker om de aktuelle tilskudd og lån.

Det er imidlertid enkelte forhold som må avklares i forbindelse med endringene, blant annet med hensyn til individuelle søknader om tilskudd til prosjektering og utredning. Her kan det forventes noe merarbeid i og med at disse søknadene i dag saksbehandles direkte av Husbanken. Kommunen blir etter gjeldende praksis rådført i sakene, så med mindre saksomfang øker, vil ikke omleggingen medføre vesentlig økt ressursbruk. Kommunen må imidlertid etablere nye interne samhandlingsstrukturer i forbindelse med omleggingen. En støtter departementets vurderinger på denne oppgaven.

3.6.1 Idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning av svømmeanlegg:

Dagens oppgave:

Bygging og rehabilitering av anlegg for idrett og fysisk aktivitet i kommunene, finansieres i dag delvis med midler fra overskuddet fra Norsk Tipping AS. De som ønsker å sette i gang bygging eller rehabilitering av slike anlegg, må ha idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning av planene for det enkelte anlegget for å kunne søke om og eventuelt få tilskudd i form av spillemidler.

Godkjenningsmyndighet for anleggene er som utgangspunkt tillagt Kulturdepartementet, men Kulturdepartementet har fra 1992 tildelt kommunene myndighet til å kunne foreta idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning av planer for de fleste og hyppigst omsøkte anleggene, dvs. årlig mer enn 90 prosent av antall søknader/anlegg. Dette gjelder blant annet idrettshaller, fotball- og friidrettsanlegg, skianlegg og friluftslivsanlegg.

Departementets vurdering:

Kulturdepartementet foreslår at ordningen skal være den samme, som for kommunenes myndighet til idrettsfunksjonelt å forhåndsgodkjenne andre anlegg for idrett og fysisk aktivitet. Det vil si at kommunene ikke er pålagt å foreta idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning av planer for bygging eller rehabilitering av svømmeanlegg for søknad om spillemidler, men kan sende søknaden til departementet for vurdering og avgjørelse.

Det er således ikke snakk om en ny pålagt oppgave eller plikt for kommunene, men en myndighet som de selv vurderer om de skal benytte.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

Ettersom angjeldende søknader er svært få på årsbasis, vil tildeling av myndighet til kommunene om å kunne foreta idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning av planer for svømmeanlegg, medføre bare mindre økonomiske og administrative konsekvenser.

Rådmannens vurdering:

Svømmeanlegg er en svært krevende anleggstype, og som bygges relativt sjelden i den enkelte kommune. Anleggene er kostbare og krever spisskompetanse for å oppnå de kvalitetene et slikt anlegg må inneha for å få optimal bruk og drift over tid. Større fagmiljø og kompetanse i nye større kommuner vil ikke nødvendigvis tilføre relevant kompetanse og man vil da uansett ha dialog med Kulturdepartementet før en godkjenning gis.

Det er således ikke snakk om en ny pålagt oppgave eller plikt for kommunen, men en myndighet som en selv vurderer om en skal benytte. Kommunen innehar ikke denne kompetansen i dag. En støtter departementets vurderinger på denne oppgaven.

3.7.1 Nærings- og miljøtiltak i skogbruket:

Dagens oppgave:

Nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK) finansieres over Landbrukets Utviklingsfond under jordbruksavtalen. Forskriften er fastsatt med hjemmel i skogbruksloven § 19, jf. § 25. Ordningen omfatter følgende formål: Veibygging, drift med taubane, hest og annet, skogkultur, miljøtiltak og andre tiltak i skogbruket.

I dag er forvaltningen delt, ved at tilskudd til veibygging og drift med taubane og hest forvaltes av fylkesmannen, og tilskudd til skogkultur, miljøtiltak og andre tiltak forvaltes av kommunene.

Departementets vurdering:

Fordeling av midlene vil følge samme system som tidligere, men forslaget innebærer at fylkesmannen vil fordele rammer til hver kommune etter omfanget av tilskuddssøknader fra næringsaktører i den enkelte kommune. Det foreslås at kommunen får ansvar for søknadsbehandling og utbetaling av tilskudd, i tillegg til ansvaret for rapportering, kunngjøring, registrering og arkivering, samt håndtering av klagesaker. Fylkesmannen vil i tillegg til å være klageinstans føre generell kontroll med kommunens forvaltning på området.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

Overføringen av ansvaret for tilskudd til veibygging og drift med taubane, er beregnet til fem årsverk totalt.

Rådmannens vurdering:

Kommunene hadde vedtaksmyndighet for tilskudd til veibygging fra 2004 tom 2006.

Vedtaksmyndigheten ble tilbakeført til fylkesmannen i 2007. Endringene ble gjort for å kunne gjennomføre store prosjekter på en smidig måte. Ansvaret for tilskudd til veibygging og drift med taubane er beregnet til 5 årsverk totalt.

Fordeling av 5 årsverk fra 17 fylkesmenn ned til de største kommunene virker lite rasjonelt med tanke på best mulig utnyttelse av ressursene knyttet til ordningene.

Kommunen mener at dagens ordning fungerer godt og det er en rasjonell og god forvaltning av tilskuddsmidlene.

3.7.2 Tilskudd til tiltak i beiteområder:

Dagens oppgave:

Tilskuddet skal legge til rette for best mulig utnyttelse av beite i utmark, redusere tap av dyr på utmarksbeite og fremme fellestiltak i beiteområdene. Tilskuddet inngår som en del av jordbruksavtalen. Fylkesmannen fatter vedtak om tilskudd på bakgrunn av en vurdering og anbefaling fra kommunen, som mottar søknader i første instans.

Departementets vurdering:

Landbruks- og matdepartementet vurderer det som mest hensiktsmessig at Landbruksdirektoratet fordeler avsatt ramme i jordbruksoppgjøret til fylkesmannen som fordeler videre til kommunene på grunnlag av innmeldte behov. Dette vil ivareta behovet for regional oversikt og fleksibilitet i både faglig og økonomisk forvaltning av ordningen, samt at behovet for å samordne midlene med regional roviltforvaltning og bruk av forebyggende og konfliktdempende tiltak mot rovdyrskader ivaretas bedre. Dersom rammene fordeles på denne måten, vil de økonomiske og administrative kostnadene, inkl. behov for endringer i fagsystemer være moderate. Forslaget innebærer at fylkesmannen vil føre kontroll med kommunens tilskuddsforvaltning.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

De enkelte oppgavene som foreslås overført utgjør en liten stillingsandel per embete. De økonomiske og administrative kostnadene, inkludert behov for endringer i fagsystemer, vil være moderate.

Rådmannens vurdering:

Tilskuddsordningen er i dag meget beskjeden. Rådmannen har ingen merknader til departementets vurdering.

3.8.1 Kollektivtransport:

Dagens oppgave:

Kollektivtransport er et vidt begrep og omfatter i utgangspunktet mange ulike transportformer. I forbindelse med overføring av ansvar for kollektivtransport til kommunen, er det kun det kollektivansvaret som ligger i fylkeskommunen det er aktuelt å overføre.

Kollektivtransport er derfor i det følgende begrenset til å omfatte rutetransport med motorvogn og fartøy, dvs. *buss og båt*, samt sporveier, tunnelbane og forstadsbane, dvs. *trikk, t-bane og bybane*. I tillegg omfattes transportordninger for funksjonshemmede (*TT-transport*) for fritidsreiser for brukere som på grunn av funksjonsnedsettelse ikke uten betydelige ulemper kan bruke det ordinære rutetilbudet.

Departementets vurdering:

Stortinget har ved behandlingen av Meld. St. 14 (2014–2015) sluttet seg til at ansvaret for kollektivtransport, inkludert TT-transport, kan overføres fra fylkeskommunen til store kommuner på bestemte vilkår.

Vilkårene for at en kommune skal få ansvar for kollektivtransporten innad i sitt område, er at kommunen omfatter et område som utgjør en felles bolig-, arbeids- og serviceregion (geografisk funksjonelt område) og har et tilstrekkelig markedsgrunnlag til å kunne gi befolkningen et ønsket kollektivtransporttilbud innenfor en samfunnsøkonomisk akseptabel kostnad. I tillegg er det et vilkår at det inngås et samarbeid/ partnerskap med det øvrige fylket/regionen om å sikre et helhetlig kollektivtilbud i regionen, jf. Innst. 333 S (2014–2015).

Økonomiske og administrative konsekvenser:

Endringene vil kunne medføre overgangskostnader til forberedelse og gjennomføring, herunder personaltiltak og systemkostnader. Det legges til grunn at overføring av oppgaver mellom forvaltningsnivåene i utgangspunktet vil følges av rammeoverføringer innenfor en samlet uendret utgiftsside på statsbudsjettet. Flytting av oppgaver mellom forvaltningsnivåene må følge det finansielle ansvarsprinsippet. Dette innebærer at overføring av oppgaver til kommunene skal følges av tilsvarende overføring av økonomiske ressurser. Fylkeskommunen finansierer sitt ansvar som ansvarlig for kjøp av kollektivtjenester gjennom de frie inntektene. Fra det tidspunkt overføringen av ansvaret gjelder, vil kommunen som har fått ansvar for kollektivtransport få tildelt økte midler, mens fylkeskommunen vil få tildelt færre midler basert på at oppgavene knyttet til kollektivtransport reduseres.

Rådmannens vurdering:

Vilkårene for at en kommune skal få ansvar for kollektivtransporten innad i sitt område, er at kommunen omfatter et område som utgjør en felles bolig-, arbeids- og serviceregion (geografisk funksjonelt område) og har et tilstrekkelig markedsgrunnlag til å kunne gi befolkningen et ønsket kollektivtransporttilbud innenfor en samfunnsøkonomisk akseptabel kostnad. Departementet legger til grunn at 100 000 innbyggere bør være normgivende for størrelsesordenen på et tilstrekkelig markedsgrunnlag.

Kristiansand oppfyller ikke disse vilkårene med dagens kommunestruktur, men kommunen er positiv til overføring av oppgavene, om vilkårene i høringen kan bli realisert gjennom en mer hensiktsmessig kommunestruktur.

Punkt 103/16: Kommunedelplan for Kvadraturen og Vestre havn, del 1 - endring av gatebruksplan.

Bilag

Vedtak BYUTVIK, 22092016, Sak 154/16, Kommunedelplan for Kvadraturen og Vestre havn, del 1 - endring av gatebruksplan. Fastsettelse av planprogram.

Vedtak BYSTYR, 26102016, Sak 145/16, Kommunedelplan for Kvadraturen og Vestre havn, del 1 - endring av gatebruksplan. Fastsettelse av planprogram.

Vedtak FORMAN, 28092016, Sak 103_16, Kommunedelplan for Kvadraturen og Vestre ha.docx

Gatebruk - planprogram rev 09-09-16.docx

Tilleggsnotat til Bystyret.docx

Dato 9. september 2016
Saksnr.: 201514353-14
Saksbehandler Anne Sæther Lislevand

Saksgang

By- og miljøutvalget
Formannskapet
Bystyret

Møtedato

22.09.2016
28.09.2016
26.10.2016

Kommunedelplan for Kvadraturen og Vestre havn, del 1 - endring av gatebruksplan. Fastsettelse av planprogram.

Sammendrag

På bakgrunn av flere politiske vedtak beskrevet nedenfor, ble et arbeid med gatebruksplan for Kvadraturen satt i gang vinteren 2015/2016. Det var vært en prosess med bred medvirkning våren 2016, og på bakgrunn av alle innspill er et forslag til gatebruksplan for Kvadraturen nær forestående.

Den formelle prosessen etter plan- og bygningsloven blir en endring av foreslått gatebruk i Kommunedelplan for Kvadraturen og Vestre havn, del 1, vedtatt 12.02.2014. En slik endring krever melding om oppstart og fastsettelse av planprogram for arbeidet. Arbeidet med å ivareta de formelle prosesskravene etter plan- og bygningsloven startet ved melding om oppstart og utsendelse av forslag til planprogram 08.07.2016. Frist for merknader ble satt til 31. august 2016. Planprogrammet skal fastsettes av Bystyret og legges med dette frem til politisk behandling.

Forslag til vedtak

[Bystyret fastsetter planprogram for kommunedelplan for Kvadraturen og Vestre havn, del 1 – endring av temakart gatebruk, sist revidert 09.09.2016.](#)

Tor Sommerseth
Rådmann

Ragnar Evensen
Teknisk direktør

Vedlegg:

- Forslag til planprogram – Kommunedelplan for Kvadraturen og Vestre havn, del 1 – endring av temakart gatebruk

Bakgrunn for saken

I forbindelse med sluttbehandling av reguleringsplan for parkering under Torvet (saksnr: 126/13, 06.11.2013) gjorde bystyret følgende vedtak (pkt. 3):

Ved etablering av parkering under torvet lages en plan for reduksjon av gateparkering i sentrale deler av Kvadraturen. (33/19)

Etter et innbyggerforslag ble saken om parkeringskjeller under Torvet tatt opp igjen i bystyrets møte den 28.10.2015 (saksnr: 162/15). Vedtakets pkt. 2 lyder:

Det utarbeides en helhetlig plan for parkering i sentrum/Kvadraturen.

I forbindelse med bystyrets behandling av justeringer av handlingsprogram 2016-2019 og årsbudsjett 2016 ble følgende vedtatt (Saksnr: 233/15 – Sektor 5 – Teknisk, pkt. 10):

Bystyret ber om at det i løpet av 2016, som en del av allerede vedtatt reguleringsplan for torvet, også legges frem en plan der en innarbeider en betydelig reduksjon av gateparkeringen i sentrale deler av Kvadraturen. I samme plan legges det frem forslag om utvidet gågatenett, bilfrie soner og midlertidige byrom i Kvadraturen. Det skal legges til rette for bedre fremkommelighet for buss og sykkel. Forslagene utarbeides i nært samarbeid med næringslivet som berøres av tiltakene.

Formannskapet vedtok så et arbeidsopplegg for arbeidet med følgende vedtak (saksnr: 12/16, 03.02.2016):

- 1. Formannskapet er enig i arbeidsopplegget for plan for gatebruk og parkering i Kvadraturen.*
- 2. Barn og unge, samt Rådet for funksjonshemmede (RFF) inviteres til å bidra med informasjon om bruk av Kvadraturen. De unge gis også anledning til å komme med innspill om hvilke tiltak de mener kan bidra til å nå målsettingen i planarbeidet.*
- 3. I planarbeidet må næringsdrivende og kulturinstitusjoner involveres.*

Administrasjonen er i gang med arbeidet med gatebruksplanen jfr. de politiske vedtak. Det har vært en prosess med bred medvirkning våren 2016. På bakgrunn av alle innspill er et forslag til gatebruksplan for Kvadraturen nær forestående.

Hovedstrukturen for gatebruken i Kvadraturen er fastsatt igjennom Kommunedelplanen for Kvadraturen og Vestre havn, del 1 (vedtatt 12.02.014). Temakart gatebruk angir hvor det skal være hovedgater, gågater, handlegater, kollektivgater, hovedsykkelveinett og blandet trafikk.

Gatebruksplanen for Kvadraturen blir en endring av temakart gatebruk med tilhørende planbeskrivelse. En slik endring krever melding om oppstart og fastsettelse av planprogram for arbeidet. Planarbeidet utløser ikke krav om konsekvensutredning etter plan- og bygningsloven § 4-2 annet ledd. Det er utarbeidet et forslag til planprogram som beskriver planarbeidet og fastlegger hvilke utredninger som skal belyses. For å ivareta de formelle prosesskravene etter plan- og bygningsloven ble det annonsert melding om oppstart og sendt ut et forslag til planprogram 08.07.2016. Frist for merknader ble satt til 31. august 2016.

Melding om oppstart – høring av planprogram:

Det kom 5 merknader til planprogrammet:

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder, brev datert 31.08.2016:

Fylkesmannen henviser til nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging av 2015 som legger vekt på utvikling av attraktive og klimavennlige by- og tettsteder.

Kristiansand kommune har en langsiktig målsetting om å øke innbyggertallet i Kvadraturen til 15.000 mennesker. Etablering av attraktive byrom hvor myke trafikanter har prioritet er i tråd med begge disse målsettingene.

Miljøvernavdelingen uttalte til detaljregulering av parkeringsanlegg under Torvet at andre parkeringsarealer bør avvikles når parkering under Torvet realiseres. Tidligere utredninger har vist at det allerede før etablering av parkeringskjeller under Torvet er overkapasitet i eksisterende parkeringsanlegg i Kvadraturen. Miljøvernavdelingen mener dette, sammen med behovet for attraktive byrom, veier tungt for å ha ambisiøse mål for sanering av gateparkering.

Miljøvernavdelingen gir råd om at en potensiell endret støybelastning i Kvadraturen ved fjerning av gateparkering blir del av utredningsarbeidet. Veistøy er den viktigste kilden til støyforurensning og en begrensning av veistøy kan bidra til å øke livskvaliteten for beboere og øke kvaliteten på opplevelsen av Kvadraturen for besøkende. Det gis også råd om å inkludere ungdom som har sitt daglige virke i Kvadraturen i prosessen, f.eks. elevrådet på Tordenskjoldsgate skole og Kvadraturen skolesenter.

Administrasjonens kommentar:

En vurdering av evt. endringer av støy er innarbeidet i planprogrammet. Det har allerede vært en prosess mot elever på Tordenskjoldsgate skole. Et forslag til gatebruksplan skal på offentlig ettersyn, og denne vil bli sendt til aktuelle elevråd i Kvadraturen.

Vest-Agder fylkeskommune, brev datert 30.08.2016:

Fylkeskommunen er opptatt av at Kvadraturen utvikles til et tilgjengelig landsdelssenter for innbyggere og besøkende. Det er viktig at kollektivtrafikken får en høy prioritet sammen med gående og syklende. Det forutsettes at det ikke åpnes for varelevering og søppelhenting i kollektivgatene på dagtid.

I tillegg til nevnte utredninger har fylkeskommunen forslag om at planen vurderer følgende:

- Om det skal tilrettelegges for enkelte parkeringsplasser for av- og pålessing av varer og handlende på gateplan.
- Holdeplasser for taxinæringen.
- Tidspunkt for avgiftsparkering på hverdager, lørdag og søndag/helligdager, da bylivet endrer seg i løpet av døgnet og uka.

Fylkeskommunen er positiv til å delta i arbeidet, både i forhold til utredningsarbeid og som diskusjonspart.

Administrasjonens kommentar:

Alle de tre tema fylkeskommunen nevner er tema i planarbeidet.

Statens vegvesen, brev datert 30.08.2016:

SVV er positive til at det startes et planarbeid som skal se på redusert gateparkering, tilrettelegging for sykkeltraseer og tilrettelegging for gående. I tillegg er prosjektet «Buss i sentrum» tenkt forankret i gatebruksplanen. SVV har ingen kommentarer til oppstartsmeldingen eller planprogrammet.

Administrasjonens kommentar:

Ingen kommentar

Harald Hertzberg, Sivilingeniør Hertzberg AS, brev datert 02.05.2016, vedlagt e-post dater 29.08.2016:

Hertzberg har også lagt ved et innspill han ga til kommunen i 1999 med samme tematikk. Han mener det må lages en plan for undergrunnen i Kvadraturen, og at dette er viktigere enn noen gang, da det graves såpass mye. Av Kvadraturens areal ligger ca. 1/3 under offentlige gater, torv og plasser.

Han mener det er nødvendig med en overordnet plan for å sikre overordnet effektivitet på gravingen. Administrasjonen svarte på Hertzbergs innspill i 1999 med at dette er en for stor sak. Byen har en unik mulighet. Det er lett å grave i sand og bortsett fra den gamle kirkegården er det ikke fornminner i området. Alle arbeid for anlegg under gateplan må etter hans mening utføres etter en overordnet plan for å gi effektiv utnyttelse. F.eks.

- knytte sammen flere parkeringsanlegg i flere kvartal for å redusere antall utkjørsler
- bygge private kjellere ut under fortau – og til og med kanskje noe ut under gate.

Administrasjonens kommentar:

En overordnet plan for graving i undergrunnen i Kvadraturen har foreløpig ikke vært tema i denne saken. Dette må evt. tas opp som en egen sak senere.

Paal B. Asbjørnsen, e-post datert 14.07.2016:

Eier skippergata 95 B og C samt nr. 97. Har kommentarer til planene om utvidet fortau i dette området vil vanskeliggjøre deres mulighet til å komme inn i deres gård.

Administrasjonens kommentar:

Fortausutvidelsen det henvises til er i forbindelse med etablering av nedgravde avfallsstasjoner og fortausutvidelser i Posebyen. Saken ble fremmet i By- og miljøutvalget 08.09.2016.

Planprogrammet skal fastsettes av Bystyret og legges med dette frem til politisk behandling.

12.09.2016 – Anne S. Lislevand

Punkt 104/16: Forslag til ny kommunelov

Bilag

Høring - Kommunelovutvalgets utredning 2016 4(1).pdf

Høring - Kommunelovutvalgets utredning 2016: 4 - Ny kommunelov. Oversikt over de foreslåtte endringene

Dato 19. september 2016
Saksnr.: 201604348-3
Saksbehandler Elisabeth Bach-Evensen Grønningsæter

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
28.09.2016

Forslag til ny kommunelov – Høring

Sammendrag

Kommunelovutvalget la 10.03.2016 frem NOU 2016:4 Ny kommunelov. Utvalget har foretatt en helhetlig gjennomgang av kommuneloven for å styrke det kommunale selvstyret og fremmer forslag til ny lov om kommuner og fylkeskommuner. Kommunelovutvalget har følgende grunnleggende vurderinger og hensyn:

- Styrket kommunalt selvstyre
- Styrket folkevalgt styring i kommunene
- Effektive, tillitsskapende og bærekraftige kommuner
- En økonomiforvaltning som bygger opp under selvstyret og den lokale handlefriheten
- En god egenkontroll og mer samordnet statlig kontroll og tilsyn
- Kommuneloven skal bli enklere og mer tilgjengelig for brukere.

Forslag til vedtak

Kristiansand formannskap slutter seg i hovedsak til utvalgets forslag og vurderinger.

Tor Sommerset
Rådmann

Eva Berglund Åsland
Organisasjonsdirektør

Vedlegg:
Høringsbrev fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Notat

Bakgrunn for saken

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har sendt ut på høring NOU 2016:4 Ny kommunelov. Formannskapet opprettet en gruppe med følgende medlemmer av som har bistått i utarbeidelsen av høringsuttalelsen:

Mette Gundersen, AP
Renate Hægeland, H
Grete K. Skaara, KRF
Ivar Bergundhaugen, V
Stian Storbukås, FRP
Ole Magne Omdal, SP/Hans Petter Horve, SP

Sekretær har vært advokat Elisabeth B-E Grønningsæter.

Kommunelovutvalget (utvalget) foreslår at grunnstammen i dagens lov videreføres. Etter utvalgets vurdering ivaretar loven de mest sentrale hensynene på en god måte, samtidig som det på flere lovområder er behov for endringer og justeringer. Utvalget mener at forslag til endringer i loven samlet sett bidrar til å styrke det kommunale selvstyret, forbedre egenkontrollen hos kommunene inkludert styring og kontroll med virksomheter som utfører oppgavene for kommunen og forenkle reguleringen av kommunesektoren.

Til kap. 3: (Formål)

Utvalgets flertall foreslår en formålsbestemmelse med følgende elementer: Kommunalt selvstyre og rammer for dette, lokaldemokrati og innbyggerdeltakelse, samt en tjenesteytende og samfunnsutviklende kommune som er effektiv, tillitsskapende og bærekraftig.

Kristiansand kommune slutter seg til flertallets forslag til formålsbestemmelse.

Til kap. 4: (Kommunalt selvstyre og forholdet til nasjonale myndigheter)

Utvalget foreslår å gi det kommunale selvstyret en tydelig rettslig forankring i kommuneloven. Det gjelder både hovedinnholdet i selvstyret, rammene for selvstyret og enkelte prinsipper for hvordan nasjonale myndigheter skal forholde seg til det kommunale selvstyret. Utvalget mener selvstyret ved dette blir synliggjort og gitt et rettslig vern, og at det sammen med andre forslag vil styrke selvstyret og motvirke en utvikling med mer detaljert styring.

Kristiansand kommune bemerker at utvalgets vurderinger og forslag virker dekkende og tydeliggjør at det kommunale selvstyret vil kunne styrkes særlig overfor statsforvaltningen. Kristiansand kommune foreslår følgende formulering til forslaget § 2-2:

«Kommuner og fylkeskommuner bør ha inntekter som kan disponeres fritt, innenfor rammene av nasjonal økonomisk politikk.»

Til kap. 5: (Virkeområde)

Kristiansand kommune slutter seg til utvalgets forslag om en kortfattet og overordnet bestemmelse om virkeområde som suppleres av øvrige bestemmelser i kommuneloven og annen lov.

Til kap. 6 (Kommuners informasjonsplikt)

Utvalget foreslår å utvide kommunenes plikt til å informere, ikke bare om virksomhet som skjer i kommunene, men også om virksomhet som andre rettssubjekter utfører for kommunene.

Kristiansand kommune slutter seg til utvalgets forslag om utvidet plikt til å informere.

Til kap. 7: (Innbyggerdeltakelse)

Kristiansand kommunen slutter seg til utvalgets forslag om at kravet om antall underskrifter øker fra to til åtte prosent for å skape økt relevans for bruken av ordningen.

Til kap. 8: (Folkevalgte organer og administrasjon)

Kristiansand kommune ønsker ikke å begrense dagens mulighet kommunestyret har til å delegerer til andre organer (for eksempel til et AS), og savner en overbevisende begrunnelse for utvalgets forslag.

Kristiansand kommune støtter utvalgets forslag om at øverste leder av administrasjonen skal ha det løpende personalansvaret for den enkelte. Dette for å skape et tydelig og logisk skille mellom administrativ og politisk ledelse.

Til kap. 9: (Parlamentarisme)

Kristiansand kommune slutter seg til utvalgets forslag.

Til kap. 10: (Ordfører)

Under henvisning til at kommunene selv bør ha stor handlefrihet slutter Kristiansand kommune seg til forslaget om at kommunestyret kan vedta å ha direkte valg av ordfører.

Til kap. 11: (Kommunale foretak)

Kristiansand kommune går imot forslaget om å innføre begrensninger om hvem som kan velges inn i styret i et kommunalt foretak. Forslaget innebærer at kommunene får mindre handlingsrom enn eiere av et aksjeselskap.

Til kap. 12: (Valgbarhet. Ombudsplikt og suspensjon mv.)

Utvalget foreslår at dagens regler om uttreden videreføres med tydeliggjør og forenkler fritaksreglene. Det foreslås at ordfører (ikke varaordfører) skal kunne suspenderes med 2/3 flertall i kommunestyret hvis ordføreren blir tiltalt for straffbare forhold. Det foreslås også at en ordfører skal kunne fratras vervet på visse vilkår 9/19 flertall i kommunestyret hvis ordfører blir vurdert som ikke skikket til å ivareta vervet. Et mindretall i utvalget vil ikke lovfeste at kommunestyret skal kunne frata en folkevalgt ordførervervet.

Kristiansand kommune slutter seg til flertallets forslag om å innføre adgang til å frata ordfører vervet. Det samme må gjelde varaordfører.

Til kap 13: (Valg av medlemmer til folkevalgte organer.)

Når det gjelder utvalgets forslag om kjønnsbalanse, støtter Kristiansand kommune seg til mindretallets forslag om å videreføre gjeldende rett.

Til kap 14: (Godtgjøring og velferdsgoder.)

Kristiansand kommune mener det er viktig at folkevalgte har de samme rettigheter til ulike velferdsordningers om ansatte i kommunen har og slutter seg til utvalgets forslag.

Til kap. 15: (Utvidet innsynsrett og taushetsplikt for folkevalgte)

Utvalget foreslår å utvide de folkevalgte organenes rett til innsyn i administrasjonens dokumenter. Forslaget er ment å være en lovfesting og presisering av gjeldende rett. Utvalget foreslår at kommunestyret som organ i utgangspunktet skal ha innsynsrett i alle dokumenter i kommunen. Andre folkevalgte organer bør etter utvalgets vurdering ikke ha samme innsynsrett. Utvalget ønsker at krav om innsyn skal være forankret i saksbehandling i folkevalgte organer og foreslår derfor ikke regler om utvidet innsynsrett for enkeltmedlemmer av et folkevalgt organ. Utvalget mener at det er viktig at opplysninger som er underlagt taushetsplikt ikke blir spredt mer enn absolutt nødvendig. For opplysninger som er taushetsbelagte eller unntatt offentlighet, følger det da med en taushetsplikt for de folkevalgte. Kommunestyret vil etter forslaget kunne vedta at dokumenter som administrasjonen har unntatt offentlighet (som «kan» men ikke «skal» unntas etter offentliglova), likevel skal være offentlige.

Kristiansand kommune slutter seg til forslaget om utvidet innsynsrett og tilhørende taushetsplikt for folkevalgte.

Til kap. 16: (Saksbehandlingsregler for folkevalgte organer.)

Dagens regler videreføres med tydeliggjøres og utvides noe. Bl.a. foreslås utvidet bruk av fjernmøter.

Kristiansand kommune slutter seg til forslagene som framgår av kap. 16

Til kap. 17: (Inhabilitet for folkevalgt og ansatte.)

Utvalget mener at det ikke er behov for å gjøre vesentlige endringer i habilitetsreglene i kommuneloven.

Kristiansand kommune slutter seg til de vurderinger som fremgår av utredningens kap. 17.

Til kap. 18: (Interkommunalt samarbeid.)

Kristiansand kommune støtter forslaget om regionråd. Forslaget om kommunalt oppgavefelleskap støttes derimot ikke fullt ut, fordi det innebærer en innskrenking i forhold til dagens regler om § 27 samarbeid med hensyn til organisering. Et styre der kommunene selv bestemmer antall og hvem som skal sitte i styret slik som i dag bør være tilstrekkelig. En klargjøring av det økonomiske ansvaret (§ 19-2) og at det kreves at det tas stilling til om oppgavefelleskapet skal være eget rettssubjekt eller ikke, er positivt og vil hindre fremtidig tolkingstvil. Det er også positivt å lovfeste krav om eget regnskap for både regionråd og kommunale oppgavefelleskap (§ 14-8)

Til kap. 19: (Økonomiforvaltning.)

Langsiktig økonomisk handlefrihet bidrar til å skape tillit til det lokale selvstyret slik at ressursene forvaltes på beste måte også for kommende generasjoners innbyggere. Forslagene støttes. Videre støttes forslaget om mer samordnet statlig tilsyn.

Til kap. 22: (Kommunene som markedsaktør. Forholdet til statsstøtteregulverket)

Kristiansand kommune slutter seg til utvalgets vurderinger om at det der hensiktsmessig å legge til rette for gode helhetlige prosesser hvor alle de ulike statsstøtterettslige problemstillinger kan behandles samlet.

Til kap. 23: (Kontroll og tilsyn med kommunene.)

Kristiansand kommune slutter seg til forslaget.

Til kap. 24: (Internkontroll.)

Kristiansand kommune slutter seg til forslag om mer samordnet regelverk om internkontrollen, samlet i kommuneloven, til erstatning for særlovene.

Til kap. 25: (Kontrollutvalget og kontrollutvalgssekretariatet.)

For å styrke kontrollutvalgets arbeid og legitimitet foreslår utvalget at minimumskravet til antall medlemmer i kontrollutvalget økes fra tre til fem. Utvalget viderefører reglene om hvem som ikke kan velges samt foreslår å utelukke personer med sentrale verv eller stillinger i kommunale eller fylkeskommunale selskaper og personer som har en ledende stilling eller som er medlem eller varamedlem av styret i et interkommunalt samarbeid.

Kristiansand kommune støtter forslaget om at kontrollutvalget minimum bør bestå av fem medlemmer. Formannskapet ønsker ikke ytterligere begrensninger i forhold til valgbarhet til kontrollutvalget. Det er viktig at utvalget består av personer som har god kjennskap til kommuneforvaltningen, samspillet mellom folkevalgte og administrasjonen, og som har politisk tyngde og tillit på tvers av partipolitikk. Det er videre viktig å sikre kontinuitet i kontrollutvalgets sammensetning. Formannskapet støtter utvalgets forslag om at kontrollutvalgets sekretariat er uavhengig av den kommunale administrasjon og den eller de

som utfører revisjon for kommunen, men viser til viktigheten av at sekretariatet også må være politisk uavhengig.

Til kap. 26: (Revisjon)

Kristiansand kommune slutter seg til forslaget om at regnskapsrevisors oppgaver på økonomiområdet utvides noe for å styrke den folkevalgte kontrollen med økonomiforvaltningen.

Til kap. 27: (Kommunenes styring og kontroll med ekstern virksomhet.)

Kristiansand kommune slutter seg til utvalgets forslag.

Til kap. 28: (Kommunen som tilsynsinstans)

Utvalgets flertall mener kommuneloven bør inneholde en bestemmelse om gjennomføring av kommunalt tilsyn og at en bestemmelse med krav om uavhengighet og likebehandling er den beste reguleringsmåten. Mindretallet i utvalget mener at kommuneloven ikke bør regulere dette spørsmålet. Kristiansand kommune støtter flertallets forslag.

Til kap. 29: (Statlig kontroll og tilsyn)

Kristiansand kommune slutter seg til utvalgets vurderinger og forslag. Kristiansand formannskap mener imidlertid at Fylkesmannen ved sine tilsyn, må se hen til hva kommunene gjør og hvordan virksomheten drives slik at tilsynet blir individuelt tilpasset. Formannskapet viser til rapport av august 2016 fra Pilotprosjektet «Læring, utvidet samarbeid om tilsyn og kommunens egenkontroll» av Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder, Agder kommunerevisjon og KS Agder hvor det bl.a. fremgår at større medvirkning fra kommunens side i valget av, og i innretningen av tilsynet, kan bidra til økt eierskap og større vilje i kommunene for å jobbe konstruktivt med tilsynet, samtidig som tilsynets relevans for den enkelte kommune økes.

Punkt 105/16: Forslag til møteprogram for bystyret, formannskapet og kommunalutvalget 2017

Bilag

Vedtak KOMMUN, 13092016, Sak 57/16, Forslag til møteprogram for bystyret, formannskapet og kommunalutvalget 2017

Vedtak BYSTYR, 26102016, Sak 150/16, Forslag til møteprogram for bystyret, formannskapet og kommunalutvalget 2017

Vedtak FORMAN, 28092016, Sak 105/16, Forslag til møteprogram for bystyret, formannskapet og kommunalutvalget 2017

Vedtak KOMMUN, 13092016, Sak 57/16, Forslag til møteprogram for bystyret, formannskapet og kommunalutvalget 2017

Dato 1. september 2016
Saksnr.: 201611217-1
Saksbehandler Anne Lise Holand Aabø

Saksgang
Kommunalutvalget
Formannskapet
Bystyret

Møtedato
13.09.2016
28.09.2016
26.10.2016

Forslag til møteprogram for bystyret, formannskapet og kommunalutvalget 2017

Vedlagt forslag til møteprogram for kommunalutvalg, formannskap og bystyre for 2017.

Forslaget er satt opp med møtefri i henhold til skoleruta for 2017.

Forslag til vedtak

[Bystyret vedtar forslag til møteprogram for kommunalutvalg, formannskap og bystyre for 2017.](#)

Tor Sommerseth
Rådmann

Eva Berglund Åsland
Organisasjonsdirektør

Forslag til møteplan

1. halvår 2017 Kommunalutvalg, Formannskap og Bystyre

Januar	Uke 2	Formannskap	Onsdag 11.	Kl. 09.00
	Uke 3	Kommunalutvalg	Tirsdag 17.	Kl. 09.00
		Formannskap	Onsdag 18.	Kl. 09.00
	Uke 4	Formannskap	Onsdag 25.	Kl. 09.00
Februar	Uke 5	Bystyre	Onsdag 1.	Kl. 17.00
	Uke 6	Kommunalutvalg	Tirsdag 7.	Kl. 09.00
		Formannskap	Onsdag 8.	Kl. 09.00
	Uke 7	Formannskap	Onsdag 15.	Kl. 09.00
	Uke 8	Vinterferie		
	Uke 9	Kommunalutvalg	Tirsdag 28.	Kl. 09.00
Mars	Uke 9	Bystyre	Onsdag 1.	Kl. 17.00
	Uke 10	Formannskap	Onsdag 8.	Kl. 09.00
	Uke 11	Kommunalutvalg	Tirsdag 14.	Kl. 09.00
		Formannskap	Onsdag 15.	Kl. 09.00
	Uke 12	Formannskap	Onsdag 22.	Kl. 09.00
	Uke 13	Kommunalutvalg	Tirsdag 28.	Kl. 09.00
		Bystyre	Onsdag 29.	Kl. 17.00
April	Uke 14	Kommunalutvalg	Tirsdag 4.	Kl. 09.00
		Formannskap	Onsdag 5.	Kl. 09.00
	Uke 15/16	Påske		
	Uke 17	Kommunalutvalg	Tirsdag 25.	Kl. 09.00
Mai		Formannskap	Onsdag 26.	Kl. 09.00
	Uke 18	Formannskap	Onsdag 3.	Kl. 09.00
	Uke 19	Kommunalutvalg	Tirsdag 9.	Kl. 09.00
		Formannskap	Onsdag 10.	Kl. 09.00
	Uke 21	Kommunalutvalg	Tirsdag 23.	Kl. 09.00
		Formannskap	Onsdag 24.	Kl. 09.00
		Uke 22	Bystyre	Onsdag 31.
Juni	Uke 23	Kommunalutvalg	Tirsdag 6.	Kl. 09.00
		Formannskap	Onsdag 7.	Kl. 09.00
	Uke 24	Kommunalutvalg	Tirsdag 13.	Kl. 09.00 (generalforsamlinger)
		Formannskap	Onsdag 14.	Kl. 09.00
	Uke 25	Bystyre	Onsdag 21.	Kl. 17.00

2. halvår 2017 Kommunalutvalg, Formannskap og Bystyre

August	Uke 34	Formannskap	Onsdag 23.	Kl. 09.00
	Uke 35	Kommunalutvalg	Tirsdag 29.	Kl. 09.00
		Formannskap	Onsdag 30.	Kl. 09.00
September	Uke 36	Formannskap	Onsdag 6.	Kl. 09.00
	Uke 37	Kommunalutvalg	Tirsdag 12.	Kl. 09.00
		Formannskap	Onsdag 13.	Kl. 09.00
	Uke 38	Bystyre	Onsdag 20.	Kl. 17.00
	Uke 39	Formannskap	Onsdag 27.	Kl. 09.00
Oktober	Uke 40	Høstferie		
	Uke 41	Kommunalutvalg	Tirsdag 10.	Kl. 09.00
		Formannskap	Onsdag 11.	Kl. 09.00
	Uke 42	Formannskap	Onsdag 18.	Kl. 09.00
	Uke 43	Bystyre	Onsdag 25.	Kl. 17.00 Presentasjon av HP
	Uke 44	Gruppebehandling av HP		
November		Kommunalutvalg	Tirsdag 31.	Kl. 09.00
		Formannskap	Onsdag 1.	Kl. 09.00
	Uke 45	Hovedutvalgsbehandling	av HP	
		Kommunalutvalg	Tirsdag 7.	Kl. 09.00 Hovedutvalgsbeh. HP
		Formannskap	Onsdag 8.	Kl. 09.00
	Uke 46	Formannskap	Onsdag 15.	Kl. 09.00
	Uke 47	Kommunalutvalg	Tirsdag 21.	Kl. 09.00 Behandling av HP
	Bystyre	Onsdag 22.	Kl. 17.00	
	Uke 48	Formannskap	Onsdag 29.	Kl. 09.00 Behandling av HP
Desember	Uke 49	Kommunalutvalg	Tirsdag 5.	Kl. 09.00
		Formannskap	Onsdag 6.	Kl. 09.00
	Uke 50	Bystyret	Onsdag 13.	Kl. 09.00 Behandling av HP